

ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

(*Revue Israélite*)

ΜΗΝΙΑΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΙΔΗΣΕΟΛΟΓΙΚΗ

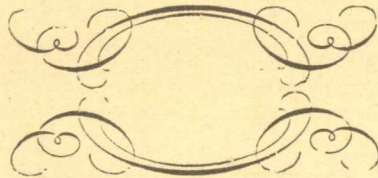
ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ἐτησίᾳ διὰ τὴν Ἑλλάδα Δρ. 10.—
 Συνδρομὴ ὑποστηρίξεως Φρ. 25.—
 Ἀγγελίαι ὁ στίχος » 1.—
 Διὰ μεγάλας ἀγγελίας γίνεται ἰδιαιτέρα συμφωνία.

Γράμματα καὶ χειρόγραφα στέλλονται ὡς ἑξῆς :
 Διεύθυνσιν « Ἰσραηλιτικῆς Ἐπιθεωρήσεως » ὁδὸς
 Ἀποστόλου Παύλου 39 Ἀθήνας.
 Adresse : A la Direction de la «Revue Israélite»
 Rue de l' Apôtre Paul 39 Athènes.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σημειώσεις. — Ἡ πεντηκονταετής τῆς ἐνώσεως τῆς Ἑπτανήσου καὶ Ἰσραηλίται. — Ἐκ τῶν
 « Ἰσραηλιτικῶν χρονικῶν » τῆς 1 Μαΐου 1863. — Ἐκ τῶν « Ἰσραηλιτικῶν χρονικῶν » τῆς 1
 Ἰουνίου 1863. — Ἱστορικὰ ἔγραφα Κοινότητος Κερκύρας. — Ἐνθουσιώδης ἐπιστολή. —
 Ἡ τελετὴ ἐν τῇ συναγωγῇ Κερκύρας. — Λυρική τῶν Ἑβραίων ποιήσις. — Ἡ Παλαιστίνη.
 Συμβουλαὶ καὶ εὐχαὶ διὰ γάμους. — Ὁ Νέος Μαρδοχαῖος. — Σιωνικὴ Στήλη. — Ὁ Ἑλλη-
 νικὸς τύπος καὶ ἡ Ἰσραηλιτικὴ Ἐπιθεώρησις. — Ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ κόσμου. —
 Σημειώσεις. — Ἡ Γυνή (ἡ ἑβραία). — Σημειώσεις Ἰσραηλιτικῆς Ἐπιθεωρήσεως. — Ὁ Νέος
 Μαρδοχαῖος. — Ἰδιαιτεراὶ ἀνταποκρίσεις. — Νέα Βιβλία. — Ἀκόμη διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς
 Ἑπτανήσου. — Τὰ οἰκονομικά τῆς Ῥωσσίας καὶ οἱ Ἑβραῖοι. — Ἡ σύγχρονος Ἰσπανία. —
 Σιωνικὴ Στήλη. — Ἑβραϊκαὶ Κοινότητες Ἑλλάδος. — Κοινωνικά τῶν Συνδρομητῶν μας. —
 Ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ κόσμου. —

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ

16 — ΟΔΟΣ ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ — 16

1914

ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

(Revue Israélite)

ΜΗΝΙΑΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΙΔΗΣΕΟΛΟΓΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ἐτησία διὰ τὴν Ἑλλάδα Δρ. 10.—
 Συνδρομὴ ὑποστηρίξεως Φρ. 25.—
 Ἀγγελίαι ὁ στίχος » 1.—
 Διὰ μεγάλας ἀγγελίας γίνεται ἰδιαιτέρα συμφωνία.

Γράμματα καὶ χειρόγραφα στέλλονται ὡς ἐξῆς :
 Διεύθυνσιν « Ἰσραηλιτικῆς Ἐπιθεωρήσεως » ὁδὸς
 Ἀποστόλου Παύλου 39 Ἀθῆνας.
 Adresse : A la Direction de la «Revue Israélite»
 Rue de l' Apôtre Paul 39 Athènes.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Τρίτος πόλεμος :

Καθ' ἣν στιγμὴν γράφομεν, τρίτος κατὰ θάλασσαν πόλεμος ἑλληνοτουρκικὸς φαίνεται πιθανώτατος. Οἱ διωγμοὶ ἐναντίον τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ ἐν Θράκῃ καὶ Μικρασίᾳ, ἀναγκάζουν τὸ ἐλεύθερον Ἑλληνικὸν Κράτος νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν κατάπαυσιν αὐτῶν, λόγῳ φυλετικῆς ἀλληλεγγύης ἀλλὰ καὶ διότι οἱ φεύγοντες τὸν διωγμὸν ὁμογενεῖς ἐρχόμενοι εἰς Ἑλλάδα ἐπιβάλλουσιν δυσβάστακτα βάρη εἰς τὸ ἐλεύθερον κράτος. Ἐνθυμητέον ὅτι ἐπὶ πενήκοντα ἔτη τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Κράτους εὐρέθησαν εἰς δυσχερῆ θέσιν ἕνεκα τῶν ἐκ Κρήτης καὶ Ἡπείρου προσφύγων. Ἀλλὰ καὶ λόγοι νομίμου ἀμύνης ἐπιβάλλουν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν νὰ μὴ μένῃ ἀδρανῆς μέχρι οὗ ἡ Τουρκία ἀποκτήσῃ ἐπιφοβὸν ὑπεροπλίαν. Ὁ κ. Βενιζέλος, ὁ κατέχων ἐξαιρετικῶς τὰς ἀρετὰς Κυβερνήτου, γνωρίζει ὅτι κυβερνῶν σημαίνει προνοεῖν, ὡς ἐκ τούτου, ἀντὶ νὰ ἀφήσῃ νὰ καταληφθῇ ὑπὸ τοῦ ἀναποφεύκτου ἀψηφεῖ αὐτὸ ἐν ὅσῳ εἶναι κύριος τῆς καταστάσεως. Μόνον ἴσως δύναται νὰ ἀποσοβηθῇ πᾶς κίνδυνος συρράξεως διὰ διεθνoὺς παροχῆς ἐπαρκῶν ἐγγυήσεων περὶ παύσεως τῶν ἐν Τουρκίᾳ διωγμῶν καὶ ἀποζημιώσεως τῶν ζημιῶν καὶ χορηγήσεως βασίμων ἐγγυήσεων περὶ μὴ ἐπαναλήψεως τοῦ κακοῦ εἰς τὸ μέλλον, πράγμα τὸ ὁποῖον τὴν στιγμὴν ταύτην δὲν φαίνεται πιθανόν.

Βαλκανικὸς πατριωτισμὸς

Καὶ ὁμῶς ὁ νῦν πρωθυπουργὸς τῆς

Ἑλλάδος εἶναι κατ' ἐξοχὴν εἰρηνόφιλος ἂν καί, ὡς εἰρωνεῖα τῆς Μοίρας, ἤχθη ἀκουσίως εἰς δύο πολέμους καὶ ἀναγκάζεται ἤδη εἰς τρίτον. Εἶναι εἰρηνόφιλος ὁ κ. Βενιζέλος, καὶ ἵνα ἐξασφαλίσῃ τὴν εἰρήνην, ὡς προνοητικὸς Κυβερνήτης παρσκευάζεται κατὰ τὸ ἀρχαῖον γνωμικὸν διὰ πόλεμον. Καὶ τὸν καθιστοῦν ἀναπόφευκτον τὸ κατακτητικὸν πνεῦμα κρατῶν τινῶν τῶν Βαλκανίων, τὰ ὁποῖα δὲν ἤχθησαν εἰς ὕψος ἀντιλήψεως νεωτέρας, ὅτι διὰ τῆς εἰρηλικῆς συνεργασίας καὶ ἀλληλοσεβασμοῦ δύναται νὰ εὐημερήσουν τὰ ἔθνη ἀνεξαρτήτως τῆς πολιτικῆς κυριαρχίας.

Ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος τὴν τοιαύτην ἀντίληψιν κατέχει ἀλλ' εἰς μάτην. «Κηρύσσω τὸν Βαλκανικὸν πατριωτισμὸν εἶπεν ὁ Βασιλεὺς εἰς τὰ «Βαλκανικὰ Νέα» τοῦ Βουκουρεστίου. Καὶ τὸν κηρύσσω ἐν τῇ πεποιθῆσει ὅτι ἡ Χερσύνησος τοῦ Αἴμου εἶναι ἀρκετὰ μεγάλη ὥστε νὰ ἀναπτυχθῶν ἀκωλύτως οἱ Βαλκανικοὶ λαοὶ χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ περίπτωσις δικαιολογοῦσα βιαίους μεταξὺ τῶν ἀνταγωνισμοῦς».

Ὁ κ. Βενιζέλος ἐμφορεῖται ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἰδεῶν. Ἀλλ' ἡ Τουρκία, ἡ οὐδεμίαν συμβολὴν δώσασα ποτὲ εἰς τὸν πολιτισμὸν ἐξακολουθεῖ τὴν ἰδίαν κατακτητικὴν σκέψιν τῶν πρώτων Ὀσμανλιδῶν, παρ' ὅλην τὴν νεωτέραν πολιτικὴν τὴν ὁποῖαν λέγει ὅτι ἕνεκαῖνιάσεν.

Ἡ ἑβραϊομανία

Ἐφημερίδες τινὲς μεταχειρίζονται ἀβασανίστως τὰς λέξεις «Ἑβραῖος» ἢ «ἑβραϊκὸν» ἀπλῶς καὶ μόνον διὰ νὰ κάμουν αἰσθησιν.

Μία ἐφημερίς γράφει τι μὴ σύμφωνον μὲ τὰ ἑλληνικά συμφέροντα ; χαρακτηρίζεται « ἑβραϊκή ». Οὕτως ἐγένεν ἑβραϊκή καὶ ἡ « Ἀδεβέρουλ » τοῦ Βουκουρεστίου ὅταν ἔγραψε μὲ πνεῦμα ἀνθελληνικὸν διὰ τὰς ταραχὰς τῆς Κορυθίας. Τοῦτο δὲν ἐμποδίζει ἢ αὐτὴ ἐφημερίς νὰ τιτλοφορηθῇ αὐριον ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ δημοσιογράφου ἢ *ἔγκριτος ἐφημερίς τοῦ συμμάχου κράτους.*

Τὸ « Ἀβάντι » τῆς Θεσσαλονίκης, μὲ κάποιαν ἀληθοφάνειαν, τὸ ὁμολογοῦμεν, ἐτιτλοφορήθη ἐπίσης « ἑβραϊκή » προχθὲς ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἀποκηρύξεως αὐτῆς ἐκ μέρους τοῦ τύπου Θεσσαλονίκης.

Τὸ « Ἀβάντι » ἂν καὶ ἀναγινώσκειται ἀπὸ ἑβραίους ἐργάτας εἶναι ἀπλούστατα σοσιαλιστικὴ ἐφημερίς καὶ πρεσβεύει τὰς σοσιαλιστικὰς ἀρχάς. Οἱ συντάκται τοῦ « Ἀβάντι » ἔδειξαν πάντοτε ἀδιαφορίαν διὰ τὰ ἑβραϊκὰ ἔθνικα ἰδανικά καὶ τὸ ἑβραϊκὸν δόγμα καὶ ἐκδίδεται ἐν εἰδει προκλήσεως τὸ Σάββατον. Ἀλλ' οὐδὲ ἡ πολιτεία αὐτοῦ ὑπῆρξε ποτὲ ἑβραϊκὴ καὶ ἐν τῇ στενῇ τῇ κοινοτικῇ σημασίᾳ. Τὸ « Ἀβάντι » ἀνεπολιτεύθη πάντοτε ἐν Τουρκίᾳ τοὺς ἑβραίους πολιτευτὰς καὶ συνειργάσθη ἀπ' ἐναντίας μὲ τὸ ἑλληνικὸν πολιτικὸν κέντρον. Εἰς τὰς μελλούσας δὲ ἐκλογὰς, τὸ κόμμα τοῦ « Ἀβάντι » θὰ ψηφίση συμπαγῆς τοὺς σοσιαλιστὰς ὑποψηφίους ἀνεξαρτήτως δόγματος ἢ φυλῆς. Ποῦ ἔγκειται ἄρα γε ὁ ἑβραϊσμός τῆς ; Ἀδιάφορον ! οἱ ἀποκηρύξαντες αὐτὴν ὑποδαυλίζοντες τὸν θρησκευτικὸν καὶ φυλετικὸν φανατισμὸν, ἀρκοῦνται ὅτι κάμνουν μεγαλειτέραν αἰσθησίν ἐνώπιον τοῦ κοινοῦ τοῦ μὴ ἔχοντος καιρὸν νὰ ἐρευνησῇ τὰ καθέκαστα ἐκάστης ὑποθέσεως.

* *

Μετὰ λύπης εἶδομεν ἐσχάτως, ὅτι ἡ ἑβαιομανία ἐνέσκηψεν καὶ εἰς τὴν εὐανδρον Ἡπειρον, μὲ προσλάβειαν νὰ κηλιδοθῶν λευκὰ ἐμπορικὰ ὀνόματα ἑβραϊκὰ περιποιῶντα τιμὴν εἰς αὐτὴν τὴν Ἡπειρον διότι εἰς τὸ ἔξωτερον, ὡς εἰκόσ, δὲν λαμβάνεται διόλου ὑπ' ὄψιν ἢ θρησκεία ἢ ἡ φυλὴ ἐνὸς ἐμπόρου.

Καὶ ὁμως ἔπρεπε, προπάντων ὁ τύπος νὰ ἐντείνῃ τὴν πατριωτικὴν προσπάθειαν ἵνα ἀποδειχθῇ ἢ Ἡπειρος ἐνιαίως ἑλληνική, ἀνεξαρτήτως δόγματος ἑλληνική

κατὰ τὸ πατριωτικὸν συναίσθημα. Μήπως πάντες οἱ κάτοικοι, ἑξαιρετικῶς οἱ Ἰσραηλίται, δὲν ἐξέφρασαν θορυβωδῶς ἐνώπιον τοῦ πολιτισμένου κόσμου, τὴν χαρὰν αὐτῶν, ὅτι ἔγιναν καὶ πολιτικῶς Ἕλληνες. ὅπως ὑπῆρξαν αἰετοτε τὴν τεγλῶσαν, τὰ τε ἦθη καὶ τὰ ἔθιμα ; Μία ἐφημερίς ἢ « Ἡπειρος » (οἷα εἰρωνεῖα ὀνόματος) ἐπειράθη νὰ ἐνσπείρῃ τὴν διχόνοιαν μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Ἰσραηλιτῶν δημοσιεύσασα ἀβασανίστως ὅτι ἔμποροι τῆς περιωπῆς τῶν ἀδελφῶν Λευῆ ἐπώλησαν δηλητηριασμένα ἄλευρα εἰς τοὺς πρόσφυγας ! Ἰαλλὰ πότε οἱ ἄνθρωποι, πρόσφυγες καὶ μὴ, τρώγουσι ἄλευρα καὶ ὄχι ψωμί, τὸ ὁποῖον παρασκευάζουν οἱ ἀρτοποιοί : ... Ἀλλ' οἱ ἀδελφοὶ Λευῆ εἶναι ἑβραῖοι, καὶ ἔπρεπε, ἀκριβῶς τώρα, κατὰ τὴν ἀντίληψιν πατριωτῶν τινῶν νὰ γευσθῇ καὶ ἡ Ἡπειρος τῶν καλῶν τῆς μισαλλοδοξίας ! . . .

Ἀγνοοῦμεν τὰς λεπτομερείας τῆς υποθέσεως, ἀλλ' ἐνοοῦνται οἰκοθεν αἱ τάσεις τινῶν πρὸς δημιουργίαν ζητημάτων, εἰς τὰ πρόθυρα τῆς Ἀλβανίας, ἵνα μὴ αὐτὴ φανῇ χεῖρον τῆς Ἡπείρου !

Ὁ γράφων τὰς γραμμὰς ταύτας ἐν τῷ δημοσιογραφικῷ του σταδίῳ ἐπειράθη αἰετοτε νὰ καλλιεργήσῃ τὴν ὁμόνοιαν μεταξὺ τῶν πολιτῶν τῆς κοινῆς πατρίδος, ἰδίᾳ δὲ δημοσιογραφῶν εἰς εὐρωπαϊκὰ φύλλα ἐπειράθη νὰ παραστήσῃ τοὺς Ἡπειρώτας ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ πατριωτικοῦ πνεύματος συνεχομένους ὑπὲρ τῆς κοινῆς Πατρίδος, ὡς Ἡπειῶται, ἄνευ διακρίσεως οὐδεμιᾶς.

Καὶ ἡ Ρεζή τῶν καπνῶν !

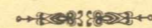
Οὕτως ἔχοντων τῶν πραγμάτων, διατί καὶ οἱ ἔχοντες συμφέρον νὰ συνεχισθῇ καὶ εἰς τὴν Νέαν Ἑλλάδα τὸ σύστημα τῶν ταινιῶν τοῦ καπνῦ (περὶ ταύτου οὐδεμίαν ἔχομεν οὔτε ἀρμοδιότητα οὔτε γνώμην) νὰ μὴ ρίπτουν εἰς τὴν πλάστιγγα τῶν ἐπιχειρημάτων τῶν ὅτι ἡ Ρεζή εἶναι ἑβραϊκὴ ἐταιρεία ;

Ὁμολογοῦμεν ὅτι δὲν δυνάμεθα κἄν νὰ φαντασθῶμεν ποῦ ἔγκειται ὁ ἑβραϊσμός τῆς. Μήπως διότι κάποιος ὑπάλληλός τῆς εἶναι ἑβραῖος ; Ἀλλὰ ἀπὸ πότε οἱ ἑβραῖοι δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ συμμετάσχουν εἰς ἐμπορικὰς ἐταιρείας ; Καὶ ἂν συμμετέχουν, τὸ πράττουν ὡς

ἄνθρωποι ὄχι ὡς ἑβραῖοι, ἀπὸ τὰ κέρδη τῶν ὁ ἑβραϊσμός δὲν λαμβάνει μερίδιον. Ἀλλ' ἡ Ρεζή, ἐταιρεία γαλλικὴ, ἀποτελεῖται κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπὸ Γάλλους καθολικούς. Ἐν γένει ἐν Γαλλίᾳ ὀλίγη στα σχετικῶς οἱ ἑβραῖοι συμμετέχουν εἰς ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις, διακριόμενοι μᾶλλον εἰς τὰ γράμματα, εἰς τὸ θέατρον, καὶ τὰς ἐπιστήμας. Γνωρίζουν δὲ τὰ μικρὰ παιδία ὅτι ἐκ τῶν 70 τιτλοῦχων καὶ πολυταλάντων agents τοῦ Παρισίου χρηματιστηρίου μόλις 2 ἢ 3 εἶναι ἑβραῖοι.

Ἡ πεντηκονταετηρίς τῆς Ἐπτανήσου

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῆς Κερκύρας δημοσιεύομεν ἀρκετὰ ἄρθρα τῆς ἐποχῆς καὶ ἱστορικὰ πρώτης τάξεως δοκουμένα, πιστοποιοῦντα τὰ μὲν τὸ μέρος ὅπερ ἔλαβον οἱ Ἴόνιοι Ἰσραηλίται ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς ἐνώσεως πρὸς διατρέφωσιν τῆς χαρᾶς αὐτῶν διὰ τὸ αἴσιον γεγονός, εἰς τὸ ὁποῖον ὀφείλουν τὴν πολιτικὴν χειραφετήσιν των, καὶ τοὺς ἀγῶνάς των πρὸς ἐπίτευξιν ταύτης. Τὰ ἱστορικὰ δικουμένα (ὑπάρχουν δὲ καὶ πλεῖστα ἄλλα πιστοποιοῦντα καὶ τὰς χρηματικὰς θυσίας τῶν ἑβραίων Κερκυραίων ὑπὲρ τῆς πόλεως) δεικνύουν πόσον ἀνδρείως ἐπολέμησαν οἱ ὁμόδοξοί μας τῆς Κερκύρας πρὸς ἀποκρουσίν ξένης ἐπιδρομῆς καὶ ὅτι ἀδίκως ἐστεροῦντο τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων ἐν χώρᾳ τῆς ὁποίας ἐν στιγμῇ κρίσεως ἐφάνησαν ἐκ τῶν κατοίκων οἱ γενναίότεροι, ὑπερασπισταί.

Ἡ ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΠΤΑΝΗΣΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΙΣΡΑΗΛΙΤΑΙ

Τὴν 21 Μαΐου συνεπληρώθησαν πενήκοντα ἔτη ἀπὸ τὴν ἔνωσιν τοῦ Ἰονίου Κράτους μετὰ τῆς Ἑλλάδος. Τὸ γεγονός εἶναι σημαντικὸν ἐμφαίνον ἕνα θρίαμβον τοῦ ἐθνικοῦ συναισθήματος καὶ ἐνταυτῷ ἐν βῆμα πρὸς τὰ πρόσω τῆς ἰδέας τῆς ἰσότητος καὶ τῆς ἐλευθερίας. Ὑπὸ τὴν δευτέραν ταύτην ἰδιότητα ἰδίᾳ ἐχαιρετήσθη ἡ ἔνωσις ἀπὸ τοὺς Ἴονίους Ἰσραηλίτας, οἱ ὅποιοι εἰς μάτην ἐπεδίωξαν τὴν ἀπόκτησιν τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων ἀπὸ τοῦ Ἰονίου Κράτους παρ' ὅλας τὰς προσπάθειας αὐτῶν καὶ τῶν φιλελευθέρων καὶ παρὰ τοὺς δημοσιογραφικούς εἰσέτι ἀγῶνας τῶν Ἰσραηλιτῶν, οἱ ὅποιοι

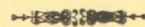
πρὸς διεκδίκησιν τῶν δικαίων των εἶχον ἴδιον ὄργανον τὰ « Ἰσραηλιτικὰ Χρονικά » τὰ ὁποῖα ἐδημοσιεύθησαν εἰς ἑλληνικὴν καὶ ἰταλικὴν γλῶσσαν ἐπὶ διετίαν περίπου ἐν Κερκύρᾳ ὑπὸ τοῦ Ἰωσήφ Ναχαμούλη. (Ὁ Ναχαμούλης ἐχηματήσθη πληρεξούσιος συνήγορος παρὰ τοῖς δικαστηρίοις Κερκύρας ἐπὶ Ἰονίου Κράτους διότι παρ' ὅλην τὴν μεγάλην ἀξίαν του δὲν θὰ ἠδύνατο ὡς Ἰσραηλίτης νὰ γίνῃ δικηγόρος, ἔπειτα δημοτικὸς Σύμβουλος καὶ ἀργότερα ἐκδότης τυπογράφος ἐκ τῶν εἰσαγαγόντων ἐκ τῶν πρώτων εἰς τὴν Ἑλλάδα τὰ κυλινδρικά πιεστήρια). Ἀλλὰ μαζὶ μὲ τοὺς Ἰσραηλίτας ἐστερεῖτο ψήφου εἰς τὰς ἐκλογὰς καὶ τὸ πλεῖστον μέρος τῶν Ἰονίων τῶν στερουμένων ὀρισμένων προσόντων.

Μὲ τὴν ἔνωσιν τῆς Ἐπτανήσου, οἱ Ἰσραηλίται τοῦ Ἰονίου ἔπαυσαν νὰ εἶναι παρειαὶ καὶ συγκατελέγησαν ὡς διὰ μαγείας εἰς τὴν τάξιν τῶν πολιτῶν Ἑλλήνων μὲ πλήρη ἰσοπολιτείαν.

Τὸ γεγονός τῆς ἔνωσεως δὲν εἶναι σημαντικὸν μόνον διότι ἠῤῥησε τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος μὲ τὰ ὠραῖα Ἐπτανήσα, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς ἀγῶνας, (διότι ἐὰν ἡ Μακεδονία καὶ τὰ λοιπὰ μέρη κατεκτήθησαν δι' ἀγῶνων ἀλλὰ καὶ ἡ Ἐπτανήσος ἠγωνίσθη ὠραῖον πολιτικὸν ἀγῶνα) οἱ ὅποιοι ὑπεθυμίζουσιν ἀπ' ἐνὸς τὴν φιλελευθέρων πνοὴν τῆς καὶ ἐκ τοῦ Ἰονίου διελευθέρωσιν τῆς Ἐπτανήσου καὶ ἀπ' ἑτέρου τὴν ἐπιμονὴν καὶ τὰ μαρτύρια τῆς μεγάλης παρελθούσης γενεᾶς τῶν ἰταλῶν πατριωτῶν, οἱ ὅποιοι εἰς τὰς Ἴονίους νήσους ἔτυχον φιλοξενίας ἀδελφικῆς καὶ ἐνθουσιώδους.

Ἡ ἑορτὴ τῆς πεντηκονταετηριδος ἐωρτάσθη φέτος μεγαλοπρεπῶς καὶ βεβαίως ἐὰν ἡ διοργάνωσις τῶν ἑορτῶν δὲν ἦτο ἔργον μᾶς ἐπιτροπῆς μὲ ἀπολυταρχικὰς τάσεις καθὼς πᾶσαι σχεδὸν αἱ ἰδιωτικῆ πρωτοβουλία ἐπιτροπαί, καὶ οἱ Ἰσραηλίται θὰ ἀντεπροσωπεύοντο εἰς τὸν ἑορτασμὸν, ὡς ζωντανὸν τεκμήριον τοῦ ἔργου τῆς κοινωνικῆς χειραφετήσεως τῆς ἔνωσεως καὶ ἀλλαγῶν δὲν θὰ ἐγείροντο παράπονα.

Ὅπωςδήποτε χαιρετίζομεν καὶ ἡμεῖς τὸν περιλαμπρὸν χρονολογίαν εἰς τὴν ὁποίαν ὀφείλομεν τὰ δίκαια τοῦ πολίτου καὶ εἰς τὰς εὐχὰς ὑπὲρ προαγωγῆς τῆς Ἐπτανήσου, προσθέτομεν τὴν τῆς ἀνασυστάσεως τῆς Ἰονίου Ἀκαδημίας τῆς ὁποίας ἡ κατάργησις ὄχι μόνον ἐξημίωσε τὴν ἑλληνικὴν ἰδέαν εἰς ἀποτελεσματικώτερον δρᾶσιν εἰς τὴν ἀπέναντι Ἡπειρον ἀλλὰ καὶ διότι ὀφείλει νὰ ἀνασυσταθῇ πρὸς συνέμισιν τῆς παραδόσεως τοῦ Ἐπτανησιακοῦ πολιτισμοῦ. Διότι τέτοια μνημεῖα ἱστορικὰ—ἦτο δὲ ἡ Ἰόνιος Ἀκαδημία τὸ πρῶτον ἀνώτερον πνευματικὸν τέμετοῦ νεωτέρου ἑλληνισμοῦ—δὲν εἶθισται νὰ καταργοῦνται διότι ἀποτελοῦν μέρος ἀδιάσπαστον τῆς ἐθνικῆς ψυχῆς.

Handwritten notes in the right margin, including the name 'N. N. N.' and other illegible text.

ΕΚ ΤΩΝ «ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ»

Τῆς 1 Μαΐου 1863

Ἀδελφοὶ Ἰσραηλίται! Εὐρισκόμεθα ἀπέναντι συμβάντων ἅτινα θέλουσι μεταβάλλῃ τὴν ὄψιν τῆς Ἑπτανήσου! Ἀναπτερώσατε λοιπὸν τὴν καρδίαν σας εἰς τὴν χαρὰν αἰσιωτέρου μέλλοντος. Διὰ τῆς ἀποκτήσεως τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ ἐλευθέρου ἀνθρώπου πλεῖστα σας ἐπιβάλλονται καθήκοντα ὑπὸ αὐτῆς ὑμῶν τῆς θρησκείας παραγγελλόμενα καθ' ἣν δὲν εἶναι ἀληθῆς Ἰσραηλίτης ὅστις δὲν εἶναι καὶ ἀγαθὸς πολίτης. Ἐτοιμάσθητε λοιπὸν εἰς τὸν νέον τοῦτον κοινωνικὸν βίον ἐνσταλάξατε εἰς τὰς οἰκογενεῖας ὑμῶν γενναῖα καὶ πατριωτικὰ αἰσθήματα· ἔστω πάντοτε ἰσχυρότερος ὁ ὑπὲρ τῆς μαθήσεως πόθος ὑμῶν ὅπως οἱ πάντες καταστήτε ἐνάρετοι καὶ ἀγαθοποιοὶ πολῖται.

Ἄς μὴ ταραχθῇ ἡ χαρὰ σας, ἄς μὴ πτοηθῇ ἡ καρδία σας ἂν ποῦ τῆς μὴ ἐλευθέρως Ἑλλάδος πάσχουσιν ἐνίοτε οἱ ὁμόθρησκοι ἡμῶν. Ἐκ τῶν γεγονότων τούτων μάλιστα γίνεται ὠραιότερα ἡ σύγκρισις καὶ λαμπρότερα ἡ εἰκὼν τῆς ἐλευθέρως ἑλληνικῆς κοινωνίας ἣτις, πεποίθαμεν θέλει συντείνει μετὰ τῶν αὐτόθι εὐφροούντων καὶ πεφωτισμένων, ὅπως ἐν δέοντι βελτιωθῇ ἡ ἠθικὴ κατάστασις τῶν ἀτυχῶν ἐκείνων οἵτινες μόνον ἕνεκα τῆς μακρᾶς δουλείας τοσοῦτον διαφέρουσι τῶν ἐνδόξων αὐτῶν προγόνων.

Ἀναμνήσθητε ὅτι ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Ἰουδαία ἔχαιρέτιζον ἀλλήλας ἀδελφικῶς, ὅτε ἀμφοτέρω εἶχον ἀνά χεῖρας τὸ σκήπτρον ἀναμνήσθητε ὅτι προστάτης τῆς Ἰουδαίας ὑπῆρξεν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἐν στιγμῇ ἐπικειμένου κινδύνου συλλογίσθητε ἐπὶ τέλους ὅτι καὶ σήμερον ἐν τῇ ἐλευθέρῃ Ἑλλάδι ἐντελεστέτην ὁμοιοῖα καὶ γλυκύτερον ἀδελφικὸν αἰσθημα ἐπικρατεῖ μετὰ Χριστιανῶν καὶ Ἰσραηλιτῶν. Ἡ δ' ὁμόνοια καὶ ἀδελφότης αὕτη θέλει μᾶλλον καὶ μᾶλλον βασιλεύσει ἐκεῖ ὅπου ἡ ἐλευθερία ἐνθρονίζεται.

Νῦν δὲ πρὶν τελειώσωμεν τὰ ὀλίγα ταῦτα ἐπιτραπήτω ἡμῖν ἵνα ἐκφέρωμεν εὐχὴν, ἣτις καὶ ὡς πολῖτας καὶ ὡς Ἰσραηλίτας μᾶς ἐνδιαφέρουσι. Ἐπεθυμοῦμεν χάριν τῆς ἀξιοπρεπείας καὶ τῆς τιμῆς τῆς Ἑπτανήσου, πρὶν ἢ ἡ Δημοκρατία ἡμῶν ἀπωλέσῃ τὴν αὐτονομίαν της ἵνα συγχωνευθῇ μετὰ τῆς ἐνδοξότερας καὶ γλυκύτερας τῆς τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, ν' ἀναγνωρισθῶσι

καὶ ἀνακηρυχθῶσι τὰ ἡμέτερα δικαιώματα, ὅπως οὕτως ἡ μήτηρ Πατρίς, συγχωρηθῆτω ἡ ἔκφρασις μὴ μᾶθῃ ποτέ ὅτι ἐν μέρος τῶν υἱῶν της ἐπεβάρυνε τὸ ἄλλο. Τότε δὲ οἱ πάντες συνασπιζόμενοι ἐν ὁμοιοῖα καὶ ἀγάπῃ θέλομεν προσέλθει ἐνώπιον αὐτῆς ἀνθορμήτως ὁμνύοντες ὅτι τὰ πάντα ἔτοιμοί ἐσμεν νὰ θυσιάσωμεν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, τῆς εὐημερίας καὶ μεγαλείου ταῦ ἔθνους. ἰ

ΕΚ ΤΩΝ «ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ»

Τῆς 1 Ἰουνίου 1863

Τὸ στέμμα τῆς Ἑλλάδος ἐγένετο δεκτόν, ἡ ἔνωσις τῆς Ἑπτανήσου ἀπεφασίσθη, καὶ αἱ εὐχαὶ σύμπαντος τοῦ ἔθνους ἐπὶ τέλους εἰσηκούσθησαν.

Πρὸ τῶν ἐκ τοῦ συμβάντος τούτου ἐπερχομένων εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας εὐεργετημάτων διελάβομεν ἤδη ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ· ἀλλὰ τὸ πάντων τιμαλφέστατον εἶναι ὅτι ἐξισούμενοι πρὸς τοὺς λοιποὺς πολῖτας κατὰ τὴν ἐξάσκησιν τῶν δικαιωμάτων καὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων, οὕτω μετὰ τῆς αὐταπαρνήσεως, τοῦ θάρρους καὶ τῆς ἐγκαρτερήσεως ἅπερ μόνῃ ἡ ἐλευθερία δύναται νὰ ἐμπνεύσῃ θέλουσιν ἐμψυχωθῇ ἵνα ἐκ τῶν ἐνότων συντελέσωσι καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν κοινὴν εὐημερίαν.

Ἡ δὲ παρ' ἡμῖν διατυπωθεῖσα εὐχὴ τὸ νὰ εὕρῃ ἡ ἔνωσις τετελεσμένην τὴν χειραφεσίαν ἡμῶν ὑπηρετήσῃ ἐκ τοῦ αἰσθηματος εὐγενεῶς ἀγερῶς ὅπερ ἐξέστιν εἰς πάντα πολίτην νὰ τρέφῃ ὑπὲρ τῆς γενετήρας αὐτοῦ γῆς ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἡ δόξα αὕτη ἐπεφυλάσσετο εἰς τὸ ἔθνος συνηνωμένον· φαίνεται ὅτι ἡ Πρόνοια, ἐν ταῖς ἀνεξερευνήταις αὐτῆς βουλαῖς ἠθέλησε νὰ ἐπιχύσῃ τὰς εὐλογίας της εἰς ἅπαντα τὸν εὐκλεῖ ἑλληνικὸν λαὸν ποιοῦσα αὐτὸν λειτουργὸν ἐλευθερίας παρὰ τοῖς Ἰσραηλίταις. Εἴη μυριάκις εὐλογημένος ὁ λαὸς οὗτος· αὐξηθεῖ πάντοτε εὐημερῶν καὶ εὐδαίμων καὶ ἀποκατασταθεῖ τὰ χεῖρα εἰς τὴν ἀρχαίαν αὐτοῦ δόξαν.

ΖΗΤΩ ΤΟ ΕΘΝΟΣ! ΖΗΤΩ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ο Α'

ΖΗΤΩ Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΤΗΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

(Μετάφρασις)

(Πρωτότυπον)

«1716 15 Σεπτεμβρίου.

«1716 15 Settembre.

«Ἡμεῖς Ἰωάννης Ματθίας Κο Σκολεμβούργος κλπ.

«Ἡ πιστοτάτη Κοινότης τῶν ἐν Κερκύρᾳ Ἰσραηλιτῶν, δι' ἀξιοθαυμάστου ἀφοσιώσεως καὶ εὐσταθείας, ἐδείχθη εὐδιάθετος κατὰ τὰς κρισίμους περιστάσεις τὰς ἐπελθούσας ἕνεκα τῆς πολιορκίας τοῦ τόπου, παρασχούσα πᾶσαν τὴν δυνατὴν προσωπικὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὰς ἀγκαρίας καὶ βόθρειαν εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν πυροβόλων, τῶν ὀλων, βομβῶν, σφαιρῶν κτλ. ἡμέραν καὶ νύκτα καταγινόμενη μετὰ ζήλου, διὰ μέσου τῶν συνδίκων της, εἰς τὰς πλέον ἐπείγουσας ἀνάγκας, μετὰ πάσης ἀκριβείας καὶ ἐπιμελείας, **τινὲς δὲ ἐκ τοῦ ἔθνους τούτου ἐφαίνοντο ἐνώπιον ἡμῶν ἔνοπλοι εἰς τὰς ἐξωτερικὰς θέσεις, ἐκτεθειμένοι εἰς παντοειδῆς κινδύνους πρὸς κοινὴν ὑπεράσπιαν.** ΜΗ ΦΕΙΔΟΜΕΝΟΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ, ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΕΚΝΩΝ ΤΩΝ, πρὸς ἀθάνατον δόξαν τοῦ Γαληνοτάτου Ἡγεμῶνος. Πρὸς ἐνδειξὴν τοῦ ζήλου καὶ προτερημάτων αὐτῶν, ἐκδίδομεν τὸ παρὸν πιστοποιητήριον κ. τ. λ.

(ὕπ.) Κο Σκολεμβούργος.

Καὶ δεύτερον, οὐχ ἦσσαν σπουδαῖον ἔγγραφο, εἶναι τὸ ἑξῆς.

«1716 1η Ὀκτωβρίου»

«Ἡμεῖς Ἀντώνιος Λορεδάνος Κ. διὰ τὴν Γαληνοτάτην Ἑνετικὴν Δημοκρατίαν, Προβλεπτής καὶ Γενικὸς Ἀνακτῆς ἐν ταῖς Ἀνατολικαῖς Νήσοις.

«Μετ' ἀφοσιώσεως καὶ πίστεως προσηγήθη ὁ Μορδοχαῖ τοῦ Ἀβραάμ Δὲ Μόρδος, ὁ ἐπιλεγόμενος Μαυρογένης (Barba-negra) κατὰ τὸν καιρὸν τῆς πολιορκίας τοῦ τόπου τούτου, καὶ δι' ἀξιεπαίνου προθυμίας, ἐφάνη πάντοτε ἡμέραν καὶ νύκτα, μετὰ τῶν πρώτων τῆς Κοινότητος αὐτοῦ, ἐκθέτων ἑαυτὸν εἰς ὅλας τὰς συγκρούσεις εἰς τὰς ἀγκαρίας, εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν πυροβόλων, βομβῶν καὶ ἄλλων· ἐγένετο πάντοτε δρατὸς εἰς τὰς πλέον ἐξωτερικὰς θέσεις, τῶν ὀχυρωμάτων τῆς πόλεως, φέρων τὰ ὄπλα του, ἀψηφῶν πάντα κίνδυνον καὶ μὴ φειδόμενος καὶ αὐτῆς τῆς ἰδίας του ζωῆς.

«Noi Ioannes Mattias Co. de Scolemburg etc.

«L'università fedelissima degli ebrei di questa città di Corfù, con ammirabile devozione e costanza, si dimostrò tutta disposta alle gravi emergenze occorse in tempo dell'assedio della piazza stessa, avendo prestato ogni possibile reale e personale servizio nelle fascinate; e assistenza alla condotta de cannoni, mortari, bombe, palle etc. si di giorno che di notte, applicandosi fervorosamente, col mezzo dei loro sindici, nelle maggiori istantanee insorgenze, con ogni esatta ed accurata diligenza, **lasciandosi diversi di detta nazione vedere nei posti esteriori, provvisti delle loro armi, ed incontrar pericoli cimenti per la difesa comune, senza risparmio delle proprie vite, so-** STANZE E FIGLIUOLI, per la gloria immortale del Serenissimo Principe, alla nostra presenza. Ed affinché apparisca il loro zelo e merito, li accompagnamo colle presenti nostre veridiche e infallibili attestazioni le quali serviranno di fede etc.»

(Firmato) Conte di Scolemburgh.

Un secondo non meno importante documento è il seguente:

«1716 Primo Ottobre.

«Noi Antonio Loredan K. per la S. Rep. di Venezia etc. Prov. Gen Inq. all'Isole del Levante».

«Con effetto di devozione e fedeltà s'è diportato Mordocai d'Abram de Mordo detto Barba-Negra in tempo dell'assedio di questa piazza, e con lodevole prontezza apparve sempre fra i primi della sua università, esponendosi in tutti gl'incontri nella fascinate e condotte di cannoni, bombe ed altro, tanto di giorno quanto di notte. Si lasciava egli continuamente vedere ne' posti più esterni delle fortificazioni della città, munito delle sue armi,

»Τὰ ἔργα του ταῦτα παρακινούσιν ἡμᾶς νὰ ἐκδώσωμεν αὐτῷ τὸ παρὸν πιστοποιητήριον, ἵνα χρυσῶν αὐτοῦ πρὸς ἐπίτευξιν τῶν δημοσίων χαρίτων. Ταῦτα δὲ προστίθενται εἰς πλείστας ἄλλας λυσitelεῖς ὑπηρεσίας, ἃς παρεῖχεν ἡ **πισιοτάτη** αὐτοῦ οἰκογένεια».

(Υπ) Ἀντώνιος Λορεδάνος Κ.

Προβλεπτής καὶ Γενικός Ἀνακριτής.

Καὶ τρίτον πιστοποιητικὸν τοῦ Πανιερωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κερκύρας ὑπὸ ἡμερομηνίαν 8 Σεπτεμβρίου 1717, ἔχει ὡς ἀκολούθως (1)

»Ἀξιοῦται κατὰ τοῦτο ἐξειδικασμένου ἐπαίνου ἡ ἐνταῦθα τῶν Ἑβραίων Κοινότης, ἣτις τόσον ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Γαληνοτάτου, Ἡγεμόνος καθὼς ἐν τῇ δυσχερεῖ καὶ κινδυνώδει πολιορκίᾳ τῆς πόλεως ταύτης, συνήνωσε τὸν ζῆλον αὐτῆς στενότατα μετὰ τοῦ χριστιανικοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ κοινοῦ ἐχθροῦ, εἰς τρόπον ὥστε διέπρεψε εἰς πάσας τὰς περιστάσεις, δοῦσα τρανὰ δείγματα πίστεως καὶ παρέξασα **αὐτοπροαιρέτους βοήθειας, διὰ τε ἀνθρώπων καὶ χρημάτων.** Τὴν μαρτυρίαν ταύτην ποιούμεν τῇ αἰτήσῃ τῶν τῆς Κοινότητος πρὸς παρηγορίαν των, εἰς ἔνδειξιν κτλ.»

Ἐξεδόθη ἐκ τοῦ Ἀρχιεπισκοπείου Κερκύρας

Τὴν 8ην Σεπτεμβρίου 1717

Αὐγουστος Ἀρχιεπίσκοπος Κερκύρας

Τὴν ἐξῆς ἐπιστολὴν ἔγραψεν ὁ φιλελεύθερος κεφαλληνὸν κατόπιν ἀναγνώσεως ἐνθουσιώδους ἄρθρου τῶν «Ἰσραηλιτικῶν Χρονικῶν, τῆς 12 Ἰουνίου 1863 καὶ τὸ ὁποῖον ἀναδημοσιεύσαμεν εἰς τὴν «Ἰσρ. Ἐπιθεώρησιν» τοῦ Μαΐου 1913.

Κύριε Συντάκτα τῶν «Ἰσραηλιτ. Χρονικῶν.»

Μετὰ βαθείας συγκινήσεως ἀνέγνωμεν τὴν ἐν τῷ Παραρτήματι τοῦ τελευταίου ἀριθμοῦ τῶν «Ἰσραηλιτικῶν Χρονικῶν» κατακεχωρημένην περιγραφὴν τῆς ἐν Κερκύρα κατὰ τὴν 8ην Ἰουνίου λαβούσης χώραν δημοτικῆς Ἐθνικῆς Πανηγύρεως, καὶ χαίρομεν τοσοῦτω μᾶλλον, καθ' ὅσον ὅλοι οἱ φιλοπάτριδες εὐαρέστων ἐκ ταύτης ἔτυχον ἐντυπώσεων.

Ἐπαίνου καὶ σεβασμοῦ ἀξία ἀποκαθίσταται ἡ Ἰσραηλιτικὴ Κοινότης διὰ τὰ ἀκραίφην πατριωτικὰ αἰσθήματα, τὰ ὁποῖα ἐξωτερικέουσα κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην. καὶ ἰδίως ἐν τῇ

»incontrando ogni cimento con pericoli della propria vita».

»Mossi pertanto da tali sue operazioni, concorriamo a rilasciargli le presenti nostre veridiche attestazioni, acciò servirsene possano alla consecuzione delle pubbliche grazie. E ciò in aggiunta a tanti altri benemeriti servigi prestati dalla sua fedelissima casa».

Antonio Loredan K. Prov. Gen. Inq.

Un terzo certificato di Monsignore Arcivescovo di Corfù, in data 8 Settembre 1717 è così concepito (1).

»Merita in questa parte distintissime commendazioni questacomunità d'Ebrey, la quale tanto in ciò che concerne il servizio del Ser. Principe, come nell'arduo e pericoloso incontro dell'assedio di questa città, ha saputo unire il suo zelo così strettamente con il popolo cristiano contro il nemico comune, che si è segnalata in tutte le occasioni, dando speciali prove di fedeltà ed assistenza volontaria, e con le persone, e con le sostanze. Ricercati però d'un tale testimonio, lo facciamo in pubblica forma a loro consolazione, in fidem etc.

»Dato dal nostro Palazzo Archivescovo di Corfù l'8 Settembre 1717».

«Augusto Arcivescovo di Corfù».

ἑσχάτη λίαν συγκινητικῇ σκηνῇ, ἐπὶ τοῦ Ἀτμοπλοίου, εἶθα διὰ τῆς ἀντιπροσωπευούσης αὐτὴν Ἐπιτροπῆς, ἐχαιρέτησεν αὐτὴ θερμότατα τὸν πολὺν τορπιλιστὴν Κανάρην, μεθ' οὗ λέξεις ὄντως ἑλληνοπρεπεῖς ἀντήλλαξε, καὶ τοὺς ἐντίμους αὐτοῦ συναδέλφους, οἵτινες μετὰ τοσοῦτου ζήλου καὶ τοσαύτης φρονήσεως, ἔφεραν εἰς πέρας αἴσιον τὴν ὁποῖαν τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ἀνέθετο πρὸς αὐτοὺς βαρῦτιμον ἐντολήν.

Ἡ σκηνὴ αὕτη πείθει πάντα ἕκαστον περὶ τῆς ἐπιρροῆς ἣν ὀρμέμφυτα αἰσθήματα, οἷον τὸ τῆς Πατρίδος ἔνστικτον, ἐπενεργούσιν ἐπὶ τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν καὶ ἐξαιρέτως ἐκείνων αἰτινὲς βαρυνθεῖσαι νὰ ζώσιν ἐντὸς πνιγηρᾶς ἀτμοσφαιράς, διακαῶς ἐπιποθοῦν νέας νὰ ἀναπνεύσωσιν αἶρας ὑπὸ ἀνέφελον καὶ ὄλως καθαρὸν οὐρανόν.

Ὁ ἔρωσ τῆς Πατρίδος, ὅστις, ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον, ἀποδίδεται εἰς τὰς γλυκεῖας ἀναμνήσεις τῆς γενετήρας γῆς, προβαίνει μέχρι ἐνθουσιασμοῦ, καὶ εἶναι τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο αἰσθημα, ὅπερ ἐξαγνίζει τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου

διὰ τῆς ἐμπνεύσεως μεγάλων καὶ ὑψηλῶν ἰδεῶν καὶ τῆς ἐξαλείψεως παντὸς οἰουδήποτε πάθους — πάσης οἰασδήποτε προλήψεως. Ὁ ἐνθουσιασμός ἀνυψοῖ τὸν τε νοῦν καὶ τὴν καρδίαν εἰς σφαίρας πολὺ ἀνωτέρας ἐκείνης ἐν ἣ συνήθως διανοούμεθα καὶ αἰσθανόμεθα· εἶνε ὁ ἐξ οὐρανῶν καταβαίνων ἅγιος τῆς ἐλευθερίας σπιθηρ ὅστις, ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ, διαδιδόμενος φωτίζει τὴν ἀνθρωπότητα καὶ εἰσάγει αὐτὴν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς προόδου, τῆς ἀρετῆς τοῦ μεγαλείου καὶ τῆς δόξης — εἶναι Ἄγγελος, τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ἐξαποστέλλει εἰς τὸν κόσμον ὅπως συνενώσει καὶ ἀδελφοποιήσει τὰ ἔθνη καὶ τὰς φυλάς. Εὐγε! Αἱ κατὰ τὴν προκειμένην πανηγυριν ἐκδηλώσεις ὑμῶν πρέπει νὰ ἐγγραφῶσιν ἀνεξαλείπτους γράμμασιν ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τῆς Ἐθνικῆς ἡμῶν ἀποκαταστάσεως, καὶ δικαίῳ τῷ λόγῳ, καθ' ὅτι οὐ μικρὰν τιμὴν περιποιούσι πρὸς ἡμᾶς τὰ εὐγενῆ ταῦτα αἰσθήματα. Ὅσον οὐπω δέ, ὑπὸ τὴν κυαιόλευκον σημαίαν συγκαταττόμενοι μετὰ τῶν ἡμετέρων ἀδελφῶν, θέλετε ῥιφθῆ, ὡς τὰ τέκνα τῆς αὐτῆς μητρός, εἰς τοὺς κόλπους τῆς κοινῆς ἡμῶν Πατρίδος καὶ θέλετε ἀπολαύση τῶν ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας προσδοκούμενων εὐεργετημάτων τὰ ὁποῖα δικαιοῦσθε νὰ ἔχητε καὶ ὧν περ βᾶσκανο; δαίμων μέχρι τοῦδε ὑμᾶς ἐστέρρησε.

Ἰδοὺ περιστάσεις κρίσιμοι καὶ σπουδαῖαι! — περιστάσεις καθ' ἃς οὐ μόνον ὁ Ἑλληνικὸς ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἄλλοι λαοὶ ἀνακύνουσιν ἐκ ἐκ τοῦ ληθάργου τῆς θλιβερᾶς δουλείας. Στιγμαὶ πολῦτιμοι! — καθ' ἃς μεγάλη καὶ παγκόσμιος κοινωνικὴ ἀνάπλασις προπαρασκευάζεται! ... Στιγμαὶ ἱεραὶ! Οἱ οὐρανοὶ ἀνοίγουσι καί, πρὸς τὴν γῆν κλίνοντες βλέμμα συμπαιθείας ῥίπτουσιν ἐπ' αὐτῆς δεικνύοντες ὅτι καὶ αὐτοὶ συναισθάνονται χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν διὰ τὴν προσεχῆ ἀναγέννησιν τοῦ ἀνθρώπινου γένους. — Ἡ Γῆ ἅπασα ὅθεν ἐν ἀκαρεῖ, ὡς ναὸς Ὑψίστου, ἐγκαινιάζεται καὶ διὰ τοῦ δαφισοστεφοῦς ἀγῶνος τῶν ἐθνικοτήτων καθ' ἣν οἱ μονάρχαι τοῦ κόσμου, ὑπὸ τοῦ χειμάρρου τῆς προόδου συμπαρασυρόμενοι ἐνδίδουσιν εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν λαῶν, ἀναγνωρίζουσι τὰ δίκαιά των καὶ ἐνῶ δοξάζουσιν αὐτοὺς, διὰ τῶν ἰδίων δοξάζονται θεωροῦντες ὡς ἰσχὺν τὴν ἀγάπην των.

Χαίρετε λοιπὸν, ὦ λαοί, διότι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς ἀπελευθερώσεώς σας — ἡγγικεν ὁ χρόνος καθ' ὃν πραγματοποιηθήσεται ἡ ἀνθρωποσωτήριος ἀρχὴ τοῦ ἀληθῶς ἐννοουμένου πολιτισμοῦ.

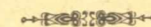
Χαίρε καὶ σύ, λαὸ τοῦ Ἰσραὴλ, τὸν ὁποῖον, ἐπὶ τέλους ἡ Θεοῦ Πρόνοια ἠδρόκησε νὰ ἐνθυμηθῆ μετὰ τοσοῦτων αἰῶνων πεπτακωῦταν εὐκλειαν, διότι ὅσον οὐπω καὶ Σὺ θέλεις δρέψῃ τοὺς ἀγαλοὺς καρποὺς τοῦ ἡμερῆσιανὰ βλαστά-

νοντος δένδρου τῆς καθιερωθείσης ἐλευθερίας.

Χαίρε τέλος πάντων, καὶ Σὺ, ὦ Κοινότης τῶν Ἰσραηλιτῶν τῆς ἐπὶ φιλοπατρία ἀείποτε διακριθείσης Κερκύρας, διότι ταχέως θέλει μεθέξῃ τῆς εὐμερίας τοῦ μεγαλείου καὶ τῆς ἐθνικῆς δόξης τῶν Ἑλλήνων, ὑπὸ τὸ σκῆπτρον τοῦ νέου ἡγεμόνος ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α'. δ καὶ γένοιτο.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ Γ. ΑΝΝΙΝΟΣ

Κεφαλλην.

Ἡ ΤΕΛΕΤΗ ΕΝ Τῇ ΣΥΝΑΓΩΓῃ ΚΕΡΚΥΡΑΣ (Διὰ τὴν 50τηρίδα)

Κατωτέρω δημοσιεύομεν τὸν πανηγυρικόν, ὃν ἐξεφώνησεν ἐν τῷ ἐνταύθι Κθεδρικῇ Ἰσραηλιτικῇ Συναγωγῇ, ὁ Ἀρχιεραββίνος κ. Καλὸ κατὰ τὴν 21 Μαΐου 1914 ὡς καὶ τὴν δέξιν πρὸς τὸν Ὑψίστον ἦν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἀνήγγειλε τελουμένης ἐν τῇ Συναγωγῇ Δοξολογίας ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ ἐορτῇ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου καὶ ἐπὶ τῇ πεντηκονταετηρίδῃ τῆς Ἐνώσεως. Πρέπει δεόντως νὰ τονισθῆ ὅτι ὁ Σεβασμιος Ἀρχιεραββίνος δὲν παρκαίπει περιστάσιν νὰ μὴ ἐκδηλώσῃ τὰ φιλελληνικὰ αἰσθήματα καὶ νὰ διδάξῃ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ περὶ τῶν κηθηκόντων, ἅτινα ἔχουσι πρὸς τὴν Πατρίδα ὡς Ἕλληνες πάντες, πολῖται δηλονότι τῆς ἐνδοξοτέρως τῶν ἐπιγῆς Πολιτειῶν καὶ ὅτι πρέπει διὰ πάσης προσπαθείας νὰ κατορθώσωσι νὰ γίνωσιν ἄξια μέλη τοιαύτης Πολιτείας. (Συνταγματικῇ)

Ὁ λόγος τοῦ Ἀρχιεραββίνου

Ἐορτάζεται σήμερον ἡ πεντηκοστὴ ἐπέτειος τῆς ἀξιοληνημονεύτου ἐκείνης ἡμέρας κατὰ τὴν ὁποῖαν οἱ κάτοικοι τῶν Ἰονίων νήσων ἠθάρθησαν αὐθόρμητον τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἐνωθῶσι μετὰ τῆς ἐνδόξου Μητρός Ἑλλάδος, ἡ πεντηκονταετηρίς τῆς ἡμέρας κατὰ τὴν ὁποῖαν αἱ Ἰόνιοι νῆσοι, αἵτινες εἶχον διατηρήσῃ ἀκμαῖον τὸ αἰσθημα τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως εἶδον τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν πόθων των ὑπὸ τὸ σκῆπτρον τοῦ ἀειμνήτου καὶ πολυκλαίστου Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Α'.

Οὕτω ἠδυνήθησαν νὰ ἐνωθῶσι πολιτικῶς μετὰ τὸ ἔθνος ἐκεῖνο μετὰ τὸ ὅποσον ἠθάρθησαν ἀδικροῦτως συνδεδεμένοι διὰ τὴν καταγωγὴν, τὴν γλῶσσαν, τὰς ἀναμνήσεις παντὸς εἶδους.

Ἡ ἡμέρα δὲ αὐτὴ θείας ἀγαλλιᾶσεως διὰ τὸ Πανελλήνιον συμπίπτει σχεδὸν μετὰ τῆς ἐορτῆς τῆς κηρύξεως τοῦ Δεκαλόγου, τοῦ Δεκαλόγου ἐκείνου, ὅστις πολὺ δικαίως ὀνομάσθη ὑπὸ ἐνὸς μεγάλου θεολόγου ἡμῶν ὁ λό-

γος του Στέμματος του 'Ισραήλ. Ναί, Κύριοι, ο Θεός με την αποκάλυψιν του Νόμου ἀνήγγελε γένηται ὄχι μόνον Βασιλεὺς τοῦ κόσμου θέτων τὰς ἀδιαρρήκτους βάσεις τῆς τελείας ἰσότητος τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας, ἀλλ' ἀνήγγειλε καὶ τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἀπολύτου ἐκείνης ἀνάγκης, διὰ τὴν ὁποίαν οἱ ἄνθρωποι διάφοροι κατὰ τὴν ἐθνότητα, τὴν φυλὴν, τὰ ἔθνη, τὰς παραδόσεις, τὴν γλῶσσαν, πρέπει νὰ ἀναπτύσσονται κατὰ τὰς ἰδίας ἐθνικὰς διαθέσεις καὶ ἰδιοφυΐας.

Καὶ τῶντι μίᾳ τῶν μεγαλητέρων καὶ νεωτέρων κατακτήσεων εἶναι ἡ ἀκριβὴς πραγματοποίησις τῆς ἱερᾶς ταύτης ἀρχῆς. Τὰ μεγαλύτερα καὶ λαμπρότερα γεγονότα τῆς πολιτικῆς ἱστορίας, ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἀνύψωσαν τὴν ἀνθρωπότητα εἰς τὴν ἀληθῶς ἀνιδιοτελεῖ ἰδανικότητα, ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἀπέδειξαν καθαρῶς ὅτι ἡ Θεοῦ Πρόνοια θέλει τὴν πλήρη καὶ ἀπολύτου ἐκτέλεσιν τῆς θελήσεώς της, ὑπῆρξαν ἀληθῶς αἱ διεκδικήσεις τῶν διαφόρων λαῶν, ἡ ἐπανακτῆσις τῆς ἀπεριόριστου καὶ ἀπολύτου ἀνεξαρτησίας.

Καὶ μεταξύ τῶν τοιούτων ἐνδόξων ἱστορικῶν γεγονότων τοῦ παρελθόντος αἰῶνος διακαίως ὀνομασθέντος «αἰῶν τῶν ἐθνότητων», ἐν τῶν ἐνδοξοτέρων ὑπῆρξεν τὸ τῆς Ἑνώσεως τῆς Ἑπτανήσου μετὰ τῆς Ἑλλάδος.

Ἐκεῖνος ὅστις παρηκολούθησε βῆμα πρὸς βῆμα, ἐκεῖνος ὅστις ἐδιάβασεν ἐπὶ τῶν βιβλίων ὅλην τὴν ἀλληλοδιαδοχὴν τῶν ἐλπίδων καὶ τῶν ἀπογοητεύσεων τὰς ὁποίας ἐδοκίμασαν οἱ Τιτᾶνες ἐκεῖνοι τῆς θελήσεως, οἱ ὅποιοι εἰς τὸ διάστημα αἰῶνων ἂν καὶ ὑποχρεωμένοι νὰ διέλθουν ἀπὸ τὴν μίαν εἰς τὴν ἄλλην κυριαρχίαν αἱ ὁποῖαι ἐζήτουν νὰ ἀποπνίξωσι τοὺς ὑψηλοτέρους των πόθους, ἐν τούτοις μετὰ σταθερότητα ἠδυνήθησαν νὰ διατηρήσωσιν ἀμετάβλητον τὴν ἰδίαν αὐτῶν φυσιογνωμίαν, δὲν ἐδελεάσθησαν ἀπὸ οὐδεμίαν κολακείαν, ἀλλ' ἐπερίμεναν μετὰ θάρρος καὶ καρτερίαν τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἀπεφασίζοντο αἱ τύχαι των, ἐκεῖνος ὅστις παρηκολούθησεν ὅλα αὐτὰ δὲν δύναιται εἰμὴ νὰ αἰσθανθῇ βαθεῖαν συγκίνησιν σκεπτόμενος τὴν ἐπίσημον ἐκείνην στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπεφασίσθη ἡ Ἑνωσις τῶν νήσων μετὰ τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὴν ὁποίαν παρεχωρήθησαν εἰς Ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἡ θεοῦ θέλησις εἶχε κλέσῃ διὰ νὰ ἐπιτελέσῃ τὸ ὑψηλὸν καθήκον, νὰ διευθύνῃ τὰς τύχας καὶ τούτου τοῦ μέλους τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκογενείας. Καὶ τὴν ψυχολογικὴν κατάστασιν τὴν ὁποίαν τοῦ λαοῦ τῶν Ἰονίων νήσων ὄσων καὶ τοῦ νέου Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος, εὐρίσκω ἐξόχως ἀπεικονισμένην εἰς τὸν ἐξῆς ἀπόλογον τῶν ἀρχαίων Σοφῶν μας.

Ὅταν δηλαδὴ ἀνηγορεύθη ποτὲ βασιλεὺς τις εἰς νέον κράτος καὶ οἱ πολῖται ἤθελον νὰ ἀπέψωσιν αὐτὸν μετὰ χρυσοῦν στέμμα κοσμημέ-

νον μετὰ πολυτίμους λίθους καὶ μαργαρίτας, αὐτὸς ἐζήτησε μόνον στέφανον κρίνων, καὶ τοῦτο ὑπερευχαρίστησε τοὺς πολῖτας.

Καὶ ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ βασιλεὺς Γεώργιος ὅταν τοῦ προσεφέρθη ὁ θρόνος τῆς Ἑλλάδος, ἐζήτησεν ἐπίσης τὸν δροσερὸν καὶ εὐώδη στέφανον τῶν χιονολεύκων κρίνων τοῦ παραδεισίου ἐδάφους τῆς Ἑπτανήσου, διὰ τοῦ ὁποίου διεκρίθη καὶ ἐφημίσθη, ἀναδειχθέντος βασιλέως ἀνταξίου ἐνὸς εὐγενοῦς ἔθνους, τὸ ὁποῖον πατρικῶς ἠγάπησεν ἐν τῷ μέσῳ τῶν περιπετειῶν, λαοῦ ζηλοτύπου τῆς ἐλευθερίας του ἀλλὰ καὶ ἀρρήκτως συνδεδεμένου μετὰ αὐτὸν διὰ τὸ αἶσθημα τῆς εὐγνωμοσύνης. Ἦσαν τὰ ἄσπιλα κρίνα τὰ ὅποια εἶχον διατηρηθῆ ἄθικτα μετὰ τῶν ἀκανθῶν.

Μέγας ὑπῆρξεν ὁ ζῆλος τὸν ὁποῖον ἐδειξαν οἱ Ἑπτανήσιοι διὰ νὰ ἀναδειχθῶσιν ἀξιοὶ τῶν ἐλπίδων τὰς ὁποίας εἶχον ἐναποθέσῃ εἰς αὐτοὺς, διὰ νὰ ἀναδειχθῶσιν ἀντάξιοι τῆς μητρὸς Ἑλλάδος καὶ τοῦ λαοφιλοῦς Βασιλέως των. Ἦρχισαν νὰ ἐργάζωνται μετὰ ἐνθουσιασμόν καὶ γοργότητα διὰ τὴν ἠθικὴν καὶ οικονομικὴν των ἀναγέννησιν. Καὶ μετὰ τῶν αὐτῶν λαμπρῶν θέσιν κατέχουν οἱ ἐπτανήσιοι Ἰσραηλιταί, οἱ ὅποιοι ἀδικῶς στερούμενοι πρότερον τῶν ἱερῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, εὐθὺς ἄμα ἐγένοντο ὑπήκοοι τοῦ νέου Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος μετὰ πλήρεις ἐλευθερίας, ἐτάχθησαν εἰς τὸ αὐτὸ ἐπίπεδον μετὰ τῶν ἀλλοθρήσκων συμπολιτῶν των καὶ συνειργάσθησαν διανοητικῶς καὶ ὕλικῶς διὰ νὰ καταστῶσιν ἀξιοὶ τιμῆς καὶ ὑπολήψεως, καὶ καταστήσωσιν ἐνδοξον τὴν πατρίδα των. Αὐτοὶ ἠγάπησαν τὴν Ἑλλάδα μετὰ εὐκρινῆ καὶ ἀφιλοκερδῆ ἔρωτα, διότι ὁ ἔρωσ αὐτὸς εἶχε διδαχθῆ εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τῶν Διδασκάλων τῆς θρησκείας των. Καὶ τὴν ἀγάπην αὐτὴν πρὸς τὴν Πατρίδα αἰσθάνονται καὶ οἱ ἀδελφοὶ μας Κερκυραῖοι οἱ ὅποιοι ζοῦν μακρὰν τῆς πατρίδος ὅπως τὴν αἰσθανόμεθα καὶ ἡμεῖς οἱ ζῶντες ἐν αὐτῇ.

Ὁ ἠρωϊσμός των Ἰσραηλιτῶν στρατιωτῶν, εἰς τοὺς δύο τελευταίους πολέμους ἀπέδειξεν τοῦτο ἐπαρκῶς. Καὶ αἱ προσευχαὶ τὰς ὁποίας ἀνύψωσαν πρὸς τὸν οὐρανὸν ὁ Θεὸς εἰσήκουσε. Εἰς τὴν ἡμέραν λοιπὸν ταύτην τῆς χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως ἅς παρακαλέσωμεν πάλιν τὸν Θεὸν ὅπως ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν μᾶς διαφυλάξῃ τὸν ἐνδοξον, τὸν σῶφρονα καὶ λαοφιλεῖ Βασιλέα μας.

Ὁ Θεὸς αἰῶνι καὶ Βασιλεὺς τοῦ κόσμου, ὅστις κατοικεῖ εἰς τὰ Οὐράνια καὶ συγκρατεῖς νὰ ἐπιβλέψῃς τὰ εἰς τὸν Οὐρανὸν καὶ εἰς τὴν γῆν. Εἰς χεῖράς Σου εἶναι ἡ ἰσχύς καὶ ἡ δύναμις. Κατ' ἐντολήν Σου οἱ Βασιλεῖς βασιλεύουσιν καὶ ἀπὸ τὴν χεῖρά Σου λαμβάνουσι τὸ σκήπτρον τῆς δικαιοσύνης καὶ τὴν ράβδον τῆς δυνάμεως ὅπως ὠδηγῶσι τοὺς λαοὺς. Ἐπίβλεψον ἀπὸ τὸν οὐρανὸν Σου τὸν ἄγιον καὶ εὐ-

λόγησον, σῶσον καὶ βοήθησον τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα τὸν Βασιλέα ἡμῶν Κωνσταντῖνον τὸν δωδέκατον. Ἐξαπόστειλον εὐλογίας ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὅπως ζήτη καὶ βασιλεύσῃ ἐπὶ πολλὰ ἔτη. Διαφύλαξον Αὐτὸν ὡς τὴν κόρην τοῦ ὀφθαλμοῦ, περιζώσον Αὐτὸν μετὰ διάδημα δόξης, εἰς τοὺς πόδας Του καὶ πάταξον τοὺς ἐχθροὺς Του. Εὐημερία καὶ εἰρήνη ἅς εἶναι εἰς τὸν δρόμον τῆς ζωῆς Του.

Ἐξαπόστειλον εἰς Αὐτὸν τὸ φῶς καὶ τὴν βοήθειάν Σου. Αὐτὰ ἅς τὸν ὠδηγῶσι. Ἡ ἀγάπη καὶ ἀλήθεια ἅς τὸν διαφυλάξωσι ἐσεαί. Ἀμήν.

ΛΥΡΙΚΗ ΤΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ ΠΟΙΗΣΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΡΑΣΙΣ ΑΥΤΗΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

Ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἤρχισα νὰ ἀναγινώσκω καὶ νὰ ἐνοῶ τὴν ἱστορίαν τῶν ἐθνῶν, μοὶ παρουσιαζέτο πάντοτε ἐν νῷ ζήτημά τι, τὸ ὁποῖον μετὰ ἔρριπτεν εἰς σκέψεις καὶ ἀπορίας μὴ δυνάμενος νὰ τὸ λύσω, τοῦτο δὲ εἶνε ἡ μεγίστη ἐχθροπάθεια ἡ ὑπάρχουσα κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα καὶ ἡ μέχρι τοῦδε ἐπικρατοῦσα παρά τισι χριστιανικοῖς λαοῖς, κατὰ τῆς ὅλης Ἰσραηλιτικῆς φυλῆς. Τὸ χριστιανικὸν θρησκειοῦμα ἔλεγεν κατ' ἐμαυτὸν, πηγὴν ἔσχε τὴν ἐβραϊκὴν θρησκείαν, καὶ ὑπῆρξεν ὁ γνήσιος βλαστὸς ὁ ἀπ' αὐτῆς ἀναδραμὼν ὁ σκιασας τὸ ἥμισυ σχεδὸν τοῦ κατωκισμένου κόσμου. Καὶ δικαίως ἠπόρουν καὶ ἀπορῶ βλέπων ὅτι τὰ ἰεσὰ βιβλία τῶν ἐβραίων θεωροῦνται καὶ παρ' ἡμῶν τῶν χριστιανῶν ἱερά. Οἱ ὑψηλοὶ ψαλμοὶ τοῦ προφήτου Δαυὶδ, αἱ προφητεῖαι τοῦ Ἡσαίου, τοῦ Ἰεζεκιήλ, τοῦ Ἰερεμίου, τὰ βιβλία τοῦ Ἰὼβ καὶ τέλος ἅπανα ἡ Παλαιὰ Γραφή, ὡς ἀποκαλοῦμεν αὐτὰ, εἶνε τὸ ἐν ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς ἡμῶν ἱερῶν ἀνάγνωσμα, κατὰ τινὰς θρησκευτικὰς τελετάς. Εἰσέτι ἐνθυμούμαι, ὅτε ἡμῖν παιδίον ὁπόσον συνεκινουμένην ἀκούων ψαλλόμενον τὸν τοῦ Ἰερεμίου θρήνον, τονισθέντα μετὰ πάθους ἀναλόγου τῆς ὑποθέσεως ὑπὸ παιδευμένου μουσικοῦ τῆς πατρίδος μου. Καὶ τίς δύναται νὰ μὴ συγκινηθῇ ἐκ τοῦ θρηνηκοῦ ἐκείνου ἄσματος, τὸ ὁποῖον συνέθεσεν ὁ ἐμπνευσμένος ἐκεῖνος προφήτης; «Ἐπὶ τὸν ποταμὸν Βαβυλῶνος, ἔλεγεν, ἐκεῖ ἐκαθήσαμεν καὶ ἐκλαύσαμεν ἐν τῷ μνησθῆναι ἡμᾶς τὴν Σιών. Ἐπὶ ταῖς ἰτέαις ἐν μέσῳ κούτων ἐκρεμάσαμεν τὰ ὄργανα ἡμῶν ὅτι ἐκεῖ ἐπληρώθησαν ἡμᾶς οἱ αἰχμαλωτοῦντες. ἄσκατε ἡμῖν ἐκ τῶν ᾠδῶν Σιών. Πῶς ἄσκατε τὴν ᾠδὴν Κυρίου ἐπὶ γῆς ἀλλοτρίας; Ἐὰν ἐπιλάθωμαι σου Ἰερουσαλήμ, ἐπληθεῖν ἡ ὀδύνη μου, κοληθεῖν ἡ γλῶσσά μου τῷ πλάγγει μου ἐὰν μὴ σοὺ μνησθῶ.»

Τὸ ὅτι πρὸ εἰκοσιπερίπου ἑκατονταετηρίδων κατεδικάσθη εἰς θάνατον ὑπὸ τῶν προπα-

τόρων τῶν ἐβραίων ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἡμετέρας θρησκείας, δὲν εἶνε βεβαίως ὁ ἀποχρῶν λόγος πρὸς ἐξήγησιν τοῦ λυπηροῦ φαινομένου. Θὰ ἦτο τὸ αὐτὸ ὡς ἐὰν ἅπαντα τὰ λοιπὰ ἔθνη ἐπέρριπτον ἐφ' ἡμῶν τῶν σημερινῶν ἐλλήνων τὰς ἀράς των καὶ τὸ μῖσος αὐτῶν διότι πρὸ εἰκοσιτεσσάρων περίπου ἑκατονταετηρίδων, οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι κατεδίκασαν τὸν δίκαιον καὶ ἐνάρετον Σωκράτην εἰς θάνατον. Ἀλλὰ τοιαῦτα ἀδικήματα ἡ ἱστορία ἀναφέρει πλεῖστα ὅσα διαπραχθέντα ὑπὸ πολλῶν καὶ μεγάλων ἐθνῶν, χωρὶς οἱ ἀπόγονοι αὐτῶν νὰ ὑφίστανται τὴν καταδίωξιν ἢ τὸν φθόνον τῶν συγχρόνων των.

Ἄλλως τε ἐὰν ἐξετάσωμεν ἀκριβοδικαίως τὰ παρελθόντα, μᾶλλον εὐγνωμοσύνην καὶ τιμὴν ὀφείλομεν εἰς τὴν ἰουδαϊκὴν φυλὴν, ἥτις πρώτη ἀνεγνώρισε τὸν ἕνα Θεὸν καὶ ἐκήρυξεν αὐτόν, ἐνῶ ὁ Πλάτων καὶ ἄλλοι τῶν ἐλλήνων φιλοσόφων διείδον μὲν αὐτόν, ἀλλ' οὐδένα ἐκ τῶν συμπολιτῶν των ἠδυνήθησαν νὰ πείσωσι περὶ τούτου.

Καὶ δι' ἕτερον ὅμως λόγον ὀφείλομεν πρὸς τὴν φυλὴν αὐτὴν εὐγνωμοσύνην, διότι οἱ κήρυκες τοῦ χριστιανισμοῦ ὑπῆρξαν ἐβραῖοι, οἵτινες χάριν τῆς διαδόσεως τῶν ἀρχῶν αὐροῦ ὑπέστησαν μυρίας κακουχίας καὶ μυρίου θανάτους. Ἐὰν λοιπὸν καυχώμεθα διὰ τὸ θρησκειοῦμα ἡμῶν, ἐὰν καὶ ἡμεῖς, μιμούμενοι τοὺς ἐβραίους ἀποστόλους προθυμούμεθα νὰ διαδώσωμεν τὸν χριστιανισμόν εἰς τὰ ἄγρια καὶ ἡμιπολιτισμένα ἔθνη ὀφείλομεν, μὰ τὴν ἀλήθειαν νὰ εὐγνωμονῶμεν πρὸς τοὺς πρώτους διδάξαντας καὶ διαδόσαντες εἰς ἡμᾶς τὸ θρησκειοῦμα ἐκεῖνο.

Οὐ μόνον δὲ ἡ ἐβραϊκὴ θρησκεία ἐπέδρασε ἐπὶ τῆς ἡμετέρας, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ ποίησις ἔσχε ποτὲ ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἡμετέρας. Ὡς ἐν παρέργῳ δὲ ἀναφέρω ἐνταῦθα πλὴν τῆς ποιήσεως, καὶ ὅσα κατ' ἀρχαιοτέραν ἐποχὴν ἰσχυρίσθησαν σοφοὶ τινες περὶ τῆς θρησκευτικῆς σχέσεως τῆς ἐλληνικῆς καὶ ἰουδαϊκῆς θρησκείας. Οὗτοι ὑπέθετον ὅτι ὁ ἐλληνικὸς Ἀπόλλων οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ ἀντιγραφή τοῦ Ἰωσήφ, ὅτι ἐν τῷ ὄρει Πύθωνι εἶνε μίᾳ ἀνάμνησις τοῦ βασιλέως Ὡγὼγ ὅτι τὸ Ἐλελεῖ! ἰού! ἰού! εἶναι τὸ Ἀλληλοῦία τῶν Ἑβραίων. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν δέκατον ἑβδομον αἰῶνα σοφὸς τις ἀνεζήτησε καὶ εὔρεν, ὡς λέγει, ὁμοιότητα ἐν ταῖς ὑποθήκαις τοῦ Πλάτωνος ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς ἐντολάς τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου. Προσέτι τὰ ὑπὸ τοῦ φιλοσόφου τούτου λεγόμενα ἐν τῇ Πολιτείᾳ ὅτι δηλαδὴ ὁ θεὸς τοὺς μὲν ὠρισμένους ὅπως ἀρχωσιν, ἐπλασεν αὐτοὺς συναμίξας χρυσὸν ἐν τῇ γενέσει, εἰς δὲ τοὺς ἐπικύρους ἀνέμιξεν ἄργυρον· σίδηρον δὲ καὶ χαλκὸν εἰς τοὺς γεωργοὺς καὶ ἄλλους δημιουργοὺς, ἀνευρίσκουσιν ὅτι ἐδανείσθη ταῦτα ὁ

Πλάτων από τῶν ἀλληγορικῶν ἐκφράσεων τοῦ Ἰεζεκιήλ λέγοντος· «Ἐγένετό μοι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Ἰσραὴλ υἱοὶ ἀνθρώπων ἐκ χαλκοῦ κασιτέρου καὶ μολύβδου. Ἐτεροὶ εὗρον ἐν τῇ Πολιτείᾳ καὶ πλεῖστα χαρακτηριστικὰ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ πολιτεύματος ὑποθέσαντες ὅτι τὸν τύπον τοῦτον ὁ Πλάτων συνέλεξεν κατὰ τὰς ἐν Αἰγύπτῳ περιηγήσεις του, καὶ ἐκ τῶν ἀναμνήσεων τὰς ὁποίας ἔφησεν ἐκεῖ ὁ Μωϋσῆς κατὰ τὴν μετὰ τοῦ ἐβραϊκοῦ λαοῦ φυγὴν του.

Ἄλλ' ὅλα ταῦτα εἶνε ἀνέκδοτα καὶ μᾶλλον τυχεραὶ συμπτώσεις, εἰ καὶ δὲν δύναται τις νὰ μὴ παραδεχθῆ ὅτι δυνατόν κατὰ τοὺς παλαιούς ἐκείνους χρόνους νὰ ἐπέδρασαν αἱ διαδιδόμεναι θρησκευτικαὶ ἰδέαι τῶν ἐβραίων, εἰς τὰς θρησκευτικὰς τῶν ἐλλήνων ἰδέας.

«Εἶνε ὅμως ἀναντίρρητον, λέγει ὁ γάλλος Villemain, ὅτι ἐπὶ Πτολεμαίων οἱ πολυάριθμοι ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἐβραῖοι, ἀναμιγνύμενοι διὰ τοῦ ἐμπορίου, εἰσαγόμενοι ἐν τῷ στρατῷ καὶ ἐν τῇ δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ τῶν βασιλέων ἐκείνων, ἦτο λίαν φυσικὸν νὰ ἐπιδρῶσιν ἠθικῶς ἐπὶ τῶν πληθυσμῶν ἐκείνων. Ἰδίως λέγει αὐτὸς, ἡ λυρικὴ ποίησις τῶν ἐβραίων μετὰ τὴν μετάφρασιν τῆς Γραφῆς ὑπὸ τῶν ἐβδομηκοντα ἐπὶ Πτολεμαίων, δὲν εἶνε ποσῶς θαυμαστὸν ἐὰν ἐπέδρασαν ἔτι μᾶλλον ἐπὶ τῆς ἐλληνικῆς τῶν χρόνων ἐκείνων ποιήσεως».

Οὕτω λόγου χάριν, ἐν τῷ ὕμνῳ τοῦ Καλλιμάχου ὁ Ζεὺς δὲν εἶνε πλέον ὁ Ζεὺς τοῦ Ὀμήρου ἀλλ' ἀλλοίως τις Θεὸς προσεγγίζων εἰς καθαρωτέρως περὶ θεότητος ἰδέας, ἢ τὰ ἐβραϊκὰ βιβλία διέδιδον ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Διός.

Ὁ γάλλος Βοσσουέτος ἐξεπλήχθη ἄλλοτε ἐκ τῆς παρουσιαζομένης ὁμοιότητος τοῦ ἐβραϊκοῦ Ἄσματος τῶν Ἀσμάτων τοῦ Σωλομῶντος, πρὸς τὸ κομψότατον τοῦ Θεοκρίτου εἰδύλλιον τὸ φέρων τίτλον Ἐλένης ἐπιθαλάμιος Ὁ σοφὸς ἐπίσκοπος θεωρεῖ τὸν Θεοκρίτον ὡς ποιητὴν, οὗ ἡ ἀφελῆς γλυκύτης ἐξηγεῖ σαφέστερον ἡμῖν τὴν ὑψίστην ἀρχαιότητα τῆς Ἱερᾶς Γραφῆς. «Παρὰ τῷ Θεοκρίτῳ ἐξυκολουθεῖ ὁ σοφὸς ἱεράρχης, ἀναγινώσκωμεν ὥρατον εἰδύλλιον ἐπὶ τῶν γάμων τοῦ Μενελάου καὶ τῆς Ἐλένης. ἐν τῷ ὁποίῳ εὐρίσκει τις πολλὰ τῶν ἀρχαίων ἠθῶν ἐν τῇ τότε ἐλληνικῇ ποιήσει. Ἐν τῷ εἰδύλλιῳ ἐκείνῳ παρουσιάζονται ὁμήλικες τῆς νεονύμφου παρθένου. Ἐξ αὐτῶν δώδεκα, αἱ πρῶται τῆς πόλεως. μέγα χρῆμα λακωνῶν, τὸ ἐσπέρας πρόσθεν νεογράφω θαλάμῳ, ψάλλουσι χορεύουσαι τὸν ἐπιθαλάμιον ὕμνον. Ἐν ἐκείναις ἐνθυμεῖται τις τὰς συντρόφους τῆς νύμφης, τὰς συνεχῶς ἐπαναλαμβάνοντας ἐν τῷ Ἄσματι τῶν Ἀσμάτων τοῦ Σωλομῶντος Ὁμοίως καὶ ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ δράματι, φαίνονται ὁ νυμφίος καὶ ἡ νυμφία, ὁ χορὸς τῶν νεανίδων συντρόφων ἢ ἄλλων τῆς Ἱερουσα-

λήμ παρθένων. Τὸ ἄσμα τοῦ Σωλομῶντος, λέγει ὁ Βοσσουέτος, εἶνε πλήρες τρυφῆς· πανταχοῦ ὑπάρχουσι τὰ ἄνθη, οἱ καρποὶ ἢ γλυκύτης τοῦ ἔκρος· κῆποι εὐθλαεῖς, ρύγκες ρέοντες, πηγαὶ καὶ ἀρώματα εἴτε ἐντέχνως κατασκευασμένα, εἴτε ἀναβλύζοντα ἀπὸ τῶν κόλπων τῆς γῆς. Προσέτι βλέπει τις ἐν τῷ Ἄσματι τὰς περιστράς, ἀκούει τὴν τῶν τρυγῶν μελωδίαν, εὐρίσκει τὸ μέλι, τὸ γάλα καὶ τὸν οἶνον· εἶτα τὴν εὐκοσμίαν, τὴν χάριν εἰς ἀμφοτέρω τὰ φύλα, ἔρωτας ἀμέμπτους ὅσον καὶ θελητικούς. Ἐὰν δέ που ἀναμιγνύεται καὶ τι φοβερὸν, οἱ βράχοι, ἡ ἀγρία τῶν βουνῶν ὄψις, τὸ σπήλαιον τῶν λεόντων εἶνε καὶ τοῦτο ἐν ἔτι θέλητρον καὶ ἀντίθεσις τις χάριν ποιικιλίας καὶ πρὸς ἐξαρσιν τῆς εἰκόνας.» Τινὲς τῶν ἡμετέρων θεολόγων ἰσχυρίσθησαν ὅτι τὸ Ἄσμα ἐκεῖνο, ὁ οἱ Ραβῖνοι ἀπεκήρυξαν ποτε ὡς ἄσπεμον, εἶχεν ἀλληγορικὴν ἔννοιαν καὶ δὲν ἐδίστασαν μάλιστα νὰ ἐπινοήσωσι λεπτομερῆ αὐτοῦ ἐξηγήσιν. Ἄλλὰ τοιαῦτα βεβαιωμένα ἐξηγήσεις δὲν δύναται νὰ ἀναιρέσωσι τὴν πρόθεσιν τοῦ ποιητοῦ, ὅστις ἠθέλησε νὰ ζωγραφίσῃ τὸν αἰσθηματικὸν ἔρωτα, κοσμησας τὸ ἄσμα του δι' εὐφροσύνων εἰκόνων ληφθειῶν ἐκ τῆς φύσεως.

Ὁ Villemain συγκρίνει τὰ περὶ τῆς παντοδυναμίας τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἀναγκαίας Προνοίας λεγόμενα ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Δαυὶδ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος καὶ εὐρίσκει τὰ τοῦ τελευταίου ὑπέρτερα. Ὁ Ἀθηναῖος φιλόσοφος λέγει· «Καὶ ἂν ἤθελες κρυφθῆ εἰς τὰ βαθύτατα τῆς γῆς σπήλαια, καὶ ἐὰν ἐλάμβανες πτέρυγας ὅπως ἀνέλθης εἰς τὰ ὕψη τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐὰν ἔφρευες εἰς τὰ πέρι τῆς γῆς καὶ ἐὰν κατηρῆσο εἰς τὰ ἔσχατα τοῦ Ἄδου ἢ εἰς ἔτι τρομερωτέρου τύπον, ἢ θεῖα πρόνοια θέλει εἶναι πλησίον σου.» Ὁ δὲ ἐβραῖος ψαλμῶδὸς λέγει. «Ποῦ δύναμαι νὰ πορευθῶ μακρὰν τῆς πνοῆς σου, ποῦ νὰ κρυθῶ ἀπὸ τῆς παρουσίας σου; Ἐὰν ἐν τῷ οὐρανῷ ἀναβῶ, καὶ ἐκεῖ σὺ εἶ· ἐὰν κρυθῶ ἐν τῇ ἀβύσσῳ καὶ σὺ εἶ μετ' ἐμοῦ· ἐὰν ἐπὶ τῶν πτερυγῶν τῆς αὐγῆς ἰπτάμενος φέρω τὴν σκηνὴν μου εἰς τὰ ὄρια τῶν θαλασσῶν, καὶ ἐκεῖ ἢ χεῖρ σου θὰ μοὶ δείξῃ τὴν ὁδόν, καὶ ἐκεῖ ἢ χεῖρ σου θὰ με ἐγκαταστήσῃ. Ἐγὼ εἶπον τὰ σκότη θὰ με περιβάλλωσι καὶ ἡ νύξ θὰ με καλύψῃ, ἀλλὰ καὶ τὰ σκότη δὲν κρύπτουσι σέ. Ἐνώπιόν σου ἡ νύξ λάμπει ὡς ἡ ἡμέρα, καὶ τὸ σκότος ὡς τὸ φῶς.»

Ἐκαστος βλέπει τὴν ὑπάρχουσαν διαφορὰν μετὰ τῶν δύο κειμένων εἰ καὶ ἐν ἡλλοιωμένῃ μεταφράσει. Ἄλλ' ὁ ἐβραῖος ψαλμῶδὸς ἔνθους διὰ τὸν Ἐνα ἐν οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ Θεόν του ὅστις ἀείποτε διὰ θυμάτων ἐπροστάτευεν αὐτὸν καὶ ἐμερίμνα ὑπὲρ αὐτοῦ δράττεται τῆς λύρας του, καὶ ἐντείνων τὰς χορδὰς

της, ἀναπέμπει φθόγγους, εἰς ὧν τὸ ὕψος δὲν ἦτο δυνατόν νὰ φθάσῃ ὁ ποιητὴς τοῦ ὁποίου τὸ ἔθνος ἐλάτρευε πλείστους θεοὺς ἀντιμαχομένοις πολλακίς πρὸς ἀλλήλους, καὶ οὐδέποτε παρουσιαζομένους ὡς προστάτας καὶ ἀντιλήπτορας κατὰ τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ. Ἡ κατὰ τὴν διάβασιν τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης ὑπὸ τῶν ἐβραίων καὶ ἡ καταπόντισις τῶν ἵππων καὶ τῶν ἄρμάτων τοῦ Φαραὼ ἦτο μία καταφανὴς τοῦ Θεοῦ προστασία τῆς φυλῆς ἐκείνης, ἀξία ὅπως ἐμπνεύσῃ εἰς τὸν Μωϋσῆ τὸν ὕψιστον ἐκείνον παιᾶν, οὗ τὸ θεῖον ἄρωμα διετηρήθη ἀκέραιον μετὰ πρέρουσιν τοσοῦτων αἰώνων, ὡς διετηρήθη ἀκεραία καὶ ἀνόθευτος ἡ ἐβραϊκὴ φυλή. Ὅτε δὲ ὁ λαὸς ἐκεῖνος ἐφέρετο ἀπὸ αἰχμαλωσίας εἰς αἰχμαλωσίαν, ἡ πένθιμος λύρα τῶν προφητῶν του, ἀνέδιδεν ἐτέρους φθόγγους ὧν τὸ πάθος συγκινεῖ ἀκόμη ἡμᾶς μέχρι σήμερον. Καὶ τότε παρήγορος ἐφάνετο ὁ αὐτὸς τοῦ Ἰσραὴλ Θεός, ὁ παρέχων ἐλπίδας προσεχοῦς ἀπλλαγῆς τῶν δεινῶν των. Εἰς τὴν ἰσχυρὰν δὲ ταύτην πρὸς τὸν Θεὸν πεποίθησιν τοῦ λαοῦ ἐκείνου, Θεοῦ θαυματουργοῦντος ἀείποτε ὑπὲρ αὐτοῦ, πρέπει, νομίζω, ν' ἀποδοθῆ ἡ πολλὰ χροῦ παρατηρούμενη ἀμίμητος ἐξαρσις τῆς λυρικῆς τῶν ἐβραίων ποιήσεως.

Γ. Ε. ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ

—•••••—

Η ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ

ΥΠΟ Ι. ΝΙΕΓΟΥ

(ἔρα ἀριθ. 1).

Ἀπὸ τὴν καταστροφὴν τοῦ Βου Ναοῦ καὶ τὴν ρωμαϊκὴν διασποράν, ἡ ἐβραϊκὴ οἰκογένεια διεσπάρη εἰς ὅλον τὸν κόσμον ἀλλ' οἱ δεσμοὶ τῆς μετὰ τὴν ἀρχαίαν πατρίδα οὐδέποτε ἐχαλάρωθησαν.

Καὶ καθ' ὅλους τοὺς αἰῶνας συνεισοφοραὶ ἐστέλλοντο ἐκεῖ ὑπὸ εὐεργετικὴν μορφήν εἰς τὰς θρησκευτικὰς ἀκαδημίας, σχολεῖα καὶ νοσοκομεῖα.

Σήμερον, ἡ ἀφύπνισις τοῦ ἐβραϊκοῦ πνεύματος ἐν Παλαιστίνῃ ἔλαβε ἄλλην μορφήν. Ἐκτὸς τῆς ἐμπορικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀναπτύξεως τῶν πόλεων Ἱερουσαλήμ Ἰόππης, Χεβρόν, Χάϊφας, Σαφὲδ καὶ Τιβεριάδα ἰδρύθησαν καὶ 40 ἐβραϊκὰ χωριά, ἐξ ὧν 15 εἰς τὴν Ἰουδαίαν, 8 εἰς τὴν Σαμάρειαν, 16 εἰς Γαλιλαίαν 1 εἰς τὴν ὑπεριορδάνιον χώραν. Εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἐπικρατεῖ ἡ δεινροκομία καὶ ἡ μεγάλῃ καλλιέργεια ἐν Γαλιλαίᾳ.

Εἰς τὴν Ἰουδαίαν πολλὰ χωρία καθὼς τὸ Μικρὸ Ἰσραὴλ, Ρισὼν-Λε-Σιὼν, Βιάδ-Ἐλχανὴν, Νεσ-Σιὼν, Ρεχοβότ, Ἐκρών, Κα-

τρά, Κατινιά συνορεύουν μετὰ τῶν, ἀποτελοῦντα συνεχῆ σειρὰν ἐβραϊκῶν συνοικισμῶν.

Ταυτοχρόνως μὲ τὴν γεωργικὴν ἐργασίαν ἔγιναν προσπάθειαι νὰ ἀναπτυχθῶσιν ἐν Παλαιστίνῃ καὶ βιομηχανικὰ ἐργοστάσια, ὀλίγα μέχρι τοῦδε τὸν ἀριθμὸν. Οἱ δμοῖθησοὶ μας ἐπιδίδονται εἰς τὴν κατασκευὴν ἐλαίων, σαπῶνων, εἰς τὴν αἰθηρολογικὴν, τὴν μηχανικὴν, τὴν ὑφαντουργίαν, τὴν λειτουργίαν, τὴν ξυλουργίαν, τὴν ταπητουργίαν, τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ συντέφι καὶ τὴν φιλαργίαν.

Ἡ ἀνάπτυξις τῶν βιομηχανιῶν τούτων οφείλεται εἰς τε τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν, εἰς τὴν σχολὴν τῶν τεχνῶν καὶ ἐπαγγελματιῶν τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ Συνδέσμου εἰς Ἱερουσαλήμ καὶ εἰς τὴν θαυμασίαν διοργάνωσιν τῆς Σχολῆς Μπεισαλέλ.

Ἴσως ἀργότερα θὰ ἴδωμεν ἰδρῶμενα πέριξ τῆς Νεκρᾶς Θαλάσσης διάφορα βιομηχανικὰ καταστήματα διὰ τὴν ἐξαγωγήν τῶν μαγνησίων ἀλάτων ἐκ τῆς Ἀσφαλιτιδος λίμνης, τοῦ θείου, τῆς ἀσφάλτου, τοῦ πετρελαίου καὶ τῆς φωσφορικῆς ἀσβέστου ἐκ τῶν περικύκλων τῆς Ἱερουσᾶ καὶ τῆς Ἐσζάλτ.

Ἐν Παλαιστίνῃ ἡ γεωργικὴ ἐργασία βαίνει ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν. Τὰ στοιχειώδη σχολεῖα, τὰ σχολεῖα τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, οἱ ἀγρονομικοὶ σταθμοὶ διὰ τὰς ἐπιστημονικὰς γεωργικὰς δοκιμὰς, οἱ ἱατρικοὶ σταθμοὶ πρὸς καταπολέμησιν τῆς ἐλευνοσίας, τὰ θεραπευτικὰ καταστήματα τὰ ἰδρῶμενα ὑπὸ τῆς Ἐβραϊκῆς Γεωργικῆς Ἐταιρείας, τὰ Δύκια, τὰ Ραββινικὰ Σχολεῖα, τὰ Διδασκαλεῖα ἀρρένων καὶ θηλέων, τὰ Νηπιαγωγεῖα, τὸ Μέγα Πολυτεχνεῖον τῆς Χάϊφας, πολλαπλασιάζονται πρὸς τιμὴν τοῦ Ἐβραϊσμοῦ. Καὶ εἰς ὅλα ταῦτα, ἀξία θαυασμοῦ εἶναι ἡ ἀναβίωσις τῆς ἐβραϊκῆς γλώσσης, τῆς γλώσσης τῶν προγόνων μας. Καὶ εἰς ποίαν ἄλλην θὰ συνεννοοῦντο οἱ ἐβραῖοι οἱ φθάνοντες εἰς Ἱερουσαλήμ ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ κόσμου; Ποία ἄλλη θὰ ἠδύνατο νὰ εἶναι ἡ κοινὴ γλώσσα ἐνὸς Σεφαρδῆ καὶ ἐνὸς Ἀσkenaζῆ, τῶν ἐβραίων τοῦ Κανκάσου, τῆς Γεωργίας, τῆς Περσίας τῆς Βουχάρας, τῆς Ὑμένης καὶ τοῦ Μαρόκου μὲ τοὺς ἐβραίους τῆς Ἀμερικῆς, τῆς Ρουμανίας, τῆς Ρωσίας καὶ τῆς Γαλιτίας; Οὐδεμία ἄλλη, ἐκτὸς τῆς ἐβραϊκῆς ἢ ὁποῖα ἀποτελεῖ τὴν συνοχὴν μετὰ τῶν ποικίλων τούτων κλάδων τῆς ἐβραϊκῆς οἰκογενείας.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τελοῦνται πολυπληθέστεροι οἱ γάμοι. Χάρων τῶν νεονύμφων δημοσιεύομεν τὰ ἐξῆς γραφέντα ὑπὸ τοῦ ραββίνου Αἰμιλίου Δ. Βάκη πρὸ ἐτῶν μεταστάντος εἰς τὰ Ἰσραηλιτικά Χρονικά, Κερκύρας διότι τοιαῦτα ἔργα εἶναι πάντοτε ἐλίκαιρα.

ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ ΚΑΙ ΕΥΧΑΙ ΔΙΑ ΓΑΜΟΥΣ

Εὐλογία Κυρίου τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ εἶη ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν, ὧ νεόνυμφοι, οἵτινες ἐνταῦθα προσέρχεσθε τιθέμενοι ὑπὸ τὴν ὑψίστην Αὐτοῦ προστασίαν τὸν νέον σύνδεσμον ὅστις ὅσον οὐπὼ συνδέσει ὑμᾶς, καὶ δυνάμει τοῦ ὁποίου ἀδιασειστώως θέλετε εἶσθαι ἐνωμένοι, ἐν Θεῷ ἐπὶ ζωῆς. Κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην στιγμήν ὄφειλον βεβαίως νὰ ἐπεκταθῶ ὑπὲρ τὸ δέον, καθότι πρὶν ἀγιάσω τὸν γάμον σας ὄφειλον νὰ ἐκθέσω τὰ πολλὰ ἀναπόσπαστα καθήκοντα, ὄφειλον νὰ προφυλάξω ὑμᾶς ἀπὸ τῶν πλανήσεων εἰς ἃς δι' αὐτοῦ δυνατόν νὰ παραδοθῆ ἡ φαντασία σας, καὶ ὄφειλον τέλος νὰ σᾶς ὑποδείξω ὅτι ἡ ὁδὸς ἐν ἣ εὐφρόσυνου θέτετε τὸν πόδα καὶ ἔτοιμοι εἰσθε ἐν ἡ διέλθητε οὐχὶ ἅπαντα καὶ πάντοτε εἶνε ροδόστροτος, οὐχὶ ἅπαντα καὶ πάντοτε ἔχει τὸ βῆμα ὀμαλὸν καὶ εὐκόλον. Περὶ τούτων ἀπάντων καθήκον εἶχον νὰ διαλάβω, ἀν δὲν ἐγνώριζον τὴν ἀρίστην ἀνατροφήν τὴν ὁποίαν ἐλάβετε εἰς τὴν πατρικὴν ἐστίαν, καὶ ἀν τὸ παράδειγμα τῶν γονέων σας προτύπων ὄντων συζυγικῆς ἀρετῆς, δὲν εἶχεν εἰσδύση κατὰ βάθος ἐν τῇ ψυχῇ ἡμῶν, καὶ ῥιζωθῆ οὕτως, ὥστε οὐδεὶς ὑπάρχει φόβος μήπως καταστραφῆ ὑπὸ τῆς θυέλλης τῶν ἐγκοσμίων πραγμάτων. Νεόνυμφοι! βλέπω τὸ ὑπερβάλλον τῆς χαρᾶς ἣτις ὑπερχειλίζει ἐκ τῶν ἀδύτων τῆς καρδίας σας καὶ πλημμυρίζει ὀλόκληρον τὸ ἄτομόν σας. Δὲν εἶναι σκοπός μου νὰ διασκεδάσω τὴν γοητεῖαν ἐξ ἧς τοσοῦτω τέρπεσθε, οὐδὲ ἡ πνοή μου θέλει ἀναλάβει τὸ ἄχαρι ἔργον τοῦ νὰ ἐξαλείψῃ τὰς κεχρυσωμένας σκιάς αἵτινες τόσον ἄφατον χαρὰν σᾶς προξενούσιν. Μάλιστα δὲ ὅπως αὐταὶ καταστῶσι πραγματικῆς διαρκέσουσα τόσον ὅσον καὶ ἡ ζωὴ σας παραινῶ ἡμᾶς καὶ λέγω τὰ ἐξῆς: Ἀγαπᾶτε ἀλλήλους ὡς σήμερον, ἡ ἀγάπη ἡμῶν ἔστω ἐκείνη ἣτις ἐπανομάσθη φῶς τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ· διότι ἀμιγῆς οὐσα πάσης κοσμικῆς ρυπαρότητος, θαυματουργεῖ ὥστε ἐκ δύο ψυχῶν μίαν καὶ μόνην σχηματίζει. Ὁφείλων δὲ νὰ σᾶς εἴπω τι κατ' ἰδίαν, πρὸς σὲ σεμνοτάτη νύμφη, ἀποτεινόμενος λέγω Ἰδοὺ ὁ σύντροφός σου, τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς καὶ οἱ γονεῖς σου σοὶ προώρισαν. Ὁ λόγος, ὃν θέλεις προφέρει εἶνε ὄρκος αἰδίου

καὶ ἀπεριορίστου πίστεως. Τὴν πίστιν ὁμῶς ταύτην σὲ προτρέπω ἵνα θεωρήσῃς ὑψηλοτέραν τῆς βαναύσου ἐκείνης ἣτις ὑποδουλῶναι τὸ ἄτομον. Διότι ἡ συζυγικὴ πίστις, οἷον ἀπαιτοῦσιν ἦτε θρησκεία καὶ ἡ κοινωνικὴ ἠθικότης, εἶναι πίστις τοῦ πνεύματος ἐξ οὗ προέχονται ἡ σύμπνοια ἡ ὁμόνοια, ἡ ταυτότης τῆς θελήσεως καὶ τῶν πόθων αἵτινες συνεπάγουσι καὶ παγιοῦσι τὴν συζυγικὴν εὐημερίαν. Ἐν τῇ πίστει δὲ ταύτῃ, εἰ καὶ ἀρμόζει ἡ ἀλληλεγγύη καὶ ἡ ἀμοιβαιότης μεταξὺ τῶν συζύγων, ἡ γυνὴ ὡς φύσει ἀβροτέρη, μᾶλλον κατὰ καθήκον σεμνοπρεπῆς καὶ περιορισμένη, ἐντεῦθεν δὲ πλειότερον ἀπέχουσα τῶν πολιορκούντων τὸν ἄνδρα φροντίδων καὶ συμβάντων, ὀφείλει νὰ διάγῃ εὐγενῆς τὴν ὑποταγήν, ἡδεῖα τὴν παραίνεσιν, οὐχὶ δὲ ὑπεροπτικὴ καὶ δεσποτικὴ τοὺς τρόπους, ὀφείλει μετὰ ἡραότητος νὰ προβάλλῃ τὰς παρατηρήσεις τῆς, οὐδέποτε δὲ ἀποτόμως νὰ ἐπιπλήττῃ· διότι ἀν ἐν πάσῃ περιστάσει εἶναι ἐφαρμοσίμων τὸ πάνσοφον λόγιον τοῦ Σολομῶννος, ὅτι ἡ γλυκεῖα ὀμιλία ἀποτρέπει τὴν ὀργήν, ἡ δὲ δεικτικὴ ἐρεθίζει αὐτήν, εἶναι ἑκατονταπλασίως ἐφαρμοσίμων ὅσακις πρόκειται περὶ γυνικίους ὀμιλούσης, εἰς ἣν ἡ φύσις ἀπονέμει τὴν ἡδύτητα τῶν τρόπων καὶ τὴν εὐμένειαν τῆς συμπεριφορᾶς δι' ὧν ὡς εἰπεῖν καταπραῦνεται ἡ διάπυρος καὶ εὐερέθιστος ὀρμὴ, ἡ εἰς τὸν χαρακτήρα τοῦ ἀνδρὸς ἐνυπάρχουσα. Στρεφόμενος δὲ πρὸς σὲ νεόνυμφε λέγω. Βλέπεις τοὺς σεβασμίους γονεῖς οἵτινες ἐπὶ τοῖς οἰωνοῖς τῆς θρησκείας ἐνώπιον μαρτύρων καὶ φίλων σοὶ ἐμπιστεύονται φίλτατον μέρος ἑαυτῶν. Δὲν ἀμφισβᾶλλουσι μὲν περὶ τῆς πρὸς αὐτὴν ἀγάπης σου, ἀλλὰ παρὰ σοῦ ἀπαιτοῦσι νὰ ἀγαπᾶς, νὰ προστατεύῃς αὐτὴν αἰείποτε, νὰ ἦσαι ἡ ἀσπίς αὐτῆς κατὰ ἀνθρώπων τε καὶ πραγμάτων, νὰ περιφρουρῆς αὐτὴν προθύμως καὶ διὰ συζυγικῆς στοργῆς ἀπὸ τῆν σαγήνην τῶν πειρασμῶν ἣτις ἐπιβουλεύεται τὴν ἀθωότητα, καὶ ὡς ἀγγελοσ φύλαξ νὰ φυλάξῃς τὸν πόδα τῆς τοῦ νὰ πατήσῃ τὸ χεῖλος τοῦ βαράθρου ὅπερ τοσαύτας ἐγκαταλελειμένας ἀρετὰς κατεβρόχθησεν. Ἐν ἐκ τῆς ἐνώσεως ταύτης, Θεοῦ εὐδοκούντος γεννηθῶσι νέοι λάτραι αὐτοῦ προσέχετε φίλτατοί μου, μήπως προδώσῃτε τὴν ἱεράν ἀποστολήν ἣν αὐτὸς ἤθελε σᾶς ἀναθέσει. Μὴ πρὸς Θεοῦ, μὴ ἀκολουθήσῃτε τὸ παράδειγμα ἐκείνων οἵτινες εἰς τὰ τέκνα αὐτῶν ἐγχαράττουσι τὰ φροῦδα ἐκεῖνα καὶ ψυχόλεθρα διδάγματα τεχνητοῦ καὶ ψευδοῦς πολιτισμοῦ, καὶ πάντως τὰ θρησκευτικὰ παραγκονίζουσιν· ἀνάγκη ἵνα τὰ τέκνα τοῦ Ἰακώβ θηλάσωσι μετὰ τοῦ γάλακτος τὰς ἀρχὰς τῆς πίστεως· ἀνάγκη νὰ λάβωσι πρῶτον μάθημα τὸ παράδειγμα τῶν γονέων διὰ τὴν ἐκ τῆς πρακτικῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Θεοῦ Νόμου ἀπορρέουσαν ἠθικότητα. Νεόνυμφοι! θεμελιώσατε τὸν οἶκόν σας ἐπὶ τῆς

θρησκείας, ἐνθυμήθητε ὅτι ὅστις ἀπαξιῶ νὰ θεμελιώσῃ ἐπὶ τῆς θρησκείας κτίζει ἐπὶ τῆς ἄμμου· μικρὸν δὲ φύσημα ἀέρος καταβάλλει καὶ ἐξαφανίζει τὰ πάντα· ἀλλ' ὅστις θεμελιοῖ ἐπὶ τῆς θρησκείας κτίζει ἐδραῖον καὶ ἀκράδαντον κτίριον. Οὕτω γένοιτο καὶ ἐν ὑμῖν.

ΑΙΜ. Δ. ΒΑΚΗΣ.

Ο ΝΕΟΣ ΜΑΡΔΟΧΑΙΟΣ

(ΔΙΗΓΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ)

Ἡμέραν Παρσκειὴν κατὰ τὸν μῆνα Ἰουῖον τοῦ 1556 ἔτους, ὁ ἥλιος λαμπρὸς καὶ μεγαλοπρεπῆς ἀνέτελλεν ὀπισθεν τῶν λόφων, τῶν περιστοιχιζόντων τὴν παλαιὰν πόλιν τῆς Πράγης. Κίνημα χαρμύσινον ἐνεψύχου πάσας τὰς ὁδοὺς τῆς Ἰουδαϊκῆς συνοικίας, πάντων δὲ τὰ πρόσωπα ἐφάνοντο φαιδρὰ καὶ μειδιῶντα. Αἰμειστικῶν κατὰδρομαὶ ἐποίουν προσφιλεστέρων εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας τὴν πίστιν ἐκείνην, ὑπὲρ τῆς ὁποίας τοσαῦτα ὑπέστησαν δεινά. Ἐνῶ μῖσος καὶ περιφρόνησιν ἐλάμβανε παρὰ τῶν συμπολιτῶν του, ὁ Ἑβραῖος διπλῆν ἡσθάνετο εὐτυχίαν εὐρισκόμενος ἐν μέσῳ τῶν ὁμοθρήσκων του. Ἐξαιρούμενος τοῦ δημοσίου βίου, πᾶσιν αὐτοῦ στοργὴν συνέστέλλεν ἐντὸς τῶν στενῶν ὀρίων τῶν τειχῶν τῆς Ἑβραϊκῆς συνοικίας. Αὕτη ἦτο τὸ μόνον καταφύγιον τῶν ἐκτουτῶ ἀγαλλιάσεων, τὸ Ἀγιστήριον ὅπου ἐν πάσῃ ἐλευθερίᾳ τῶ ἐπετρέπετο ἵνα ἐκχύνη ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τὰς εὐχὰς καὶ τὰς ἐλπίδας του.

Αἱ θρησκευτικαὶ ἐορταὶ καὶ τὰ Σάββατα ἦσαν ἀνακωχὴ καὶ ἀναψυχὴ εἰς τὴν σκληρὰν ὁδὸν τῶν καταδιώξεων. Ὡ! πόσον ὠραῖα καὶ κατανοητικὰ ἦσαν αἱ οἰκειαστικαὶ ἐκεῖνα ἐορταὶ καθ' ἃς οἱ τρισάθλιοι Ἰσραηλίται εἰς τε τὴν δέσιν τὴν πίστιν καὶ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν λατρείαν, ἐλησμόνουν ἐπὶ μικρὸν τὰ δεινά τῆς ἐξορίας καὶ τὴν αἰώνιον προγραφῆν.

Ἀπὸ τῆς παραμονῆς τῆς ἀγίας ἡμέρας ἅπαντα ἡ συνοικία κατεγίνετο εἰς τὰς πρὸς ἐπαξίαν ὑποδοχὴν αὐτῆς προπαρασκευάσ. Ἐν ταῖς ἀγυῖαις αἱ νέοι ἀνθοπώλιδες προσέφερον ἀνθοδέσμας, ἃς οἱ διαβαίνοντες πρὸς τιμὴν τοῦ Σαββάτου ἠγόραζον· θορυβῶδες δὲ καὶ ἀσχολοφανεὶς πλῆθος συνωθεῖτο περὶ τὰ παντοπωλεῖα πρὸς ἀγορὰν ἐλαίου, οἴνου καὶ ἄλλων ὀψωνίων διὰ τὴν ἐπισύσασιν.

Ἀφῆνης φωνὴ τις ἀκούεται ἀπὸ τῆς ἄκρας τῆς συνοικίας κραυγάζουσα. Τύπον, τύπον, ὁ Ῥαββίνος Ζεμάχ! Πάντων δὲ τὰ βλέμματα στρέφονται ἐκεῖ ὅπουθεν ἤρχετο ἡ φωνὴ ἐκείνη Ἄνῆρ τις τῶν ὄντι προέβαινε γοργοῖς βήμασιν· οὗτος δ' ἦν ὁ Ῥαββίνος Ζεμάχ, ἄνθρωπος ἀκμάζων τὴν ἡλικίαν, τὸ ὑψηλὸν ἀνάστημα

τοῦ ὁποίου καὶ τὸ ἀσφαλὲς βῆμα ἐντελῶς ἀνταπεκρίνοντο πρὸς τὴν εὐγένειαν, ἣτις διεκρίνετο εἰς ἕλα τὰ χαρακτηριστικὰ του. Ἡ ὠραία πρεπῆ αὐτοῦ γενειὰς κατέβαινε μεγαλοπρεπῶς μέχρι τοῦ στήθους, ὑπὸ δὲ μέτωπον ὑψηλὸν καὶ νοῆμον ἤστραπτον δύο ὀφθαλμοὶ ζωηροὶ καὶ μέλανες ὡς ὁ ἀνθραξ. Τὸ ὄλον τοῦ προσώπου του παρῖστα ἀνεξάλειπτον ἐκτύπωμα μεγαθύμου ψυχῆς τὴν φυσικὴν ἐκείνην ἀγερωχίαν, τὴν χορηγοῦσαν εἰς τὸν ἄνθρωπον τὴν συνείδησιν τῆς ἀξίας αὐτοῦ καὶ μεγαλεῖον ἀνεξάρτητον τῶν ἐξωτερικῶν περιστάσεων, ἐφ' ἧς δὲ χωρὶς ν' ἀφήσῃ οὐδε ἔχουσι ἐθραύσθη ἀνίσχυρος ἡ καρτ' αὐτὸν καὶ τοὺς ἀδελφούς του ἐν Ἰσραὴλ πιέζουσα καταδρομὴ καὶ περιφρόνησις.

Νέος τις εἰκοσιπενταετής περίπου, ὅστις ἐφάνετο ἀνήκων εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐγχρίτων τῆς κοινωνίας, ἠκολούθει αὐτῷ.

Ὁ παρημελημένος ἱματισμὸς, ἡ ἄτακτος κόμη, τὸ ἀνώμαλον βῆμα, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὸ σπασμῶδες κίνημα τῶν χειλέων του ἐδείκνυον ὑπὸ ποίας ἐκυριεύετο βιαίας ταρραχῆς. Ἐνῶ ἡ χαρὰ ἔλαμπεν εἰς τὰ ὄμματα τοῦ Ῥαββίνου προσηλούμενα εἰς τὴν εὐφρόσυνον ἐκείνην σκηνήν, τὸ βλέμμα τοῦ νέου ἦτο ἀπ' ἐναντίας κατηφές καὶ ἀδιάφορον εἰς τὰ περὶ αὐτόν.

Ἄφου ἔφθασαν εἰς τὰ ἔμπροσθεν οἰκίας πενιχρᾶς τὰ ἔξωθεν. ὁ μὲν Ῥαββίνος ἀνοίγει τὴν θύραν αὐτῆς. ὁ δὲ νέος τῷ παρηκολούθει καὶ ἀναβὰς τὴν κλίμακα ἐμβάίνει εἰς δῶμα οὐχὶ μὲν πολυτελές, ἀλλ' εὐπρεπές καὶ νῦν τρεπισμένον. Δύο ῥοδοπάρειοι παῖδες μετὰ τῆς ἰδιαιότητος τῆς ἡλικίας αὐτῶν ζωηρότητος τρέχουσι πρὸς προῦπάντησιν κατασπαζόμενοι τὴν χεῖρα αὐτοῦ, ἐνῶ ἡ σύζυγος τὸν ἐρωτᾷ τὴν αἰτίαν τῆς μακρᾶς ἀπουσίας του.

— Ἀπῆντησα τὸν κύριον τοῦτον, καὶ ἰδοὺ διατὶ ἤργησα ὀλίγον.

Ἡ Βέλα, οὕτως ὠνομάζετο ἡ σύζυγος τοῦ Ῥαββίνου, ἐχαιρέτησε σεμνῶς τὸν ἄγνωστον, τὸν ὁποῖον δὲν εἶχεν ἴδῃ ἀκόμη.

— Εἰσέλθετε ἐδῶ ἂν ἀγαπᾶτε κύριέ μου, εἶπεν ὁ Ῥαββίνος δεικνύων ἄλλο δωματίον.

Καὶ εἰσελθόντων ἐκεῖ, ὁ οἰκοδεσπότης κλείει ἐνδοθεν τὴν θύραν θείς τὴν κλεῖδα εἰς τὸν κόλπον του,

— Καθίσατε, κύριε λέγει.

— Τι ἐπιθυμεῖτε παρ' ἐμοῦ, ἀπεκρίθη ὁ νέος, εἶπετέ μοι πῶς δύναμαι νὰ σᾶς ὑπηρετήσω;

— Θέλω νὰ σᾶς σώσω, ἀνεφώνησε σοβαρῶς ὁ Ῥαββίνος.

Ταῦτα ἀκούσας ὁ νέος ἐγειρεται ζωηρῶς ἀλλ' ὁ Ῥαββίνος ἀμέσως τῷ λέγει.

— Μείνατε εἰς τὴν θέσιν σας καὶ ἐν ὀλίγοις

σας ἐξηγῶ τὰ πάντα. Τὴν πρώτην ταύτην ὁ Θεὸς μὲ ὠδήγησεν εἰς τὰ βήματα ὑμῶν, Ἦκουσα τὰς ἀπελπιστικὰς λέξεις, τὰς ὁποίας προσέφερον τὰ χεῖλη σας, ὅτε ἐφθάσατε εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ, καὶ οὐχὶ δυσκόλως ἐμάντευσα τοὺς ὀλεθρίους σκοπούς σας. Τότε σας ἐπλησίασα καὶ σας εἶπα ὅτι ἐκεῖ ὁ ποταμὸς ἦτο βαθύς καὶ ἐπικίνδυνος εἰς λουτρόν, ὅτι ἐπιμένοντες διεπράττετε πράξιν ἀπερίσκεπτον. ὅτι ἴσως ἐδίδετε ἀφορμὴν πικρῶν δακρῶν εἰς τοὺς γονεῖς σας καὶ ἐφέρετε εἰς ἀπελπισίαν μνηστὴν πιθανὸν δὲ καὶ νύμφην. Εἶς τὰς λέξεις ταύτας δάκρυ ἀνέτειλεν ἐπὶ τοῦ βλεφάρου σας, ὠφελῆθεις δὲ ἐκ τῆς κατανύξεως ὑμῶν σας παρεκάλεσα νὰ μὲ συνοδεύσητε εἰς τὴν οἰκίαν μου ἐπιθυμῶν νὰ σας ζητήσω μίαν ὑπηρεσίαν· ἀσμένως δ' ἐδέχθητε καὶ ἰδοὺ ἡμεῖς ἐνταῦθα. Ὁ κίνδυνος μόνον ἀνεστάλη, ἀλλὰ δύναμαι νὰ τὸν ἀποτρέψω. Δὲν μὲ λανθάνει τί προξενεῖ τὴν ἀπελπισίαν σας· εἶπα τέ μοι λοιπὸν ἀπροκαλύπτως, χρήματα σας χρειάζονται πρὸς διάσωσιν τῆς τιμῆς ἢ τῆς ζωῆς σας;

Ὁ ἄγνωστος ἠένεισεν ἐμβρόντητον τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ Ἑβραίου ἀδυνατῶν ἄπαντήσῃ οὐδὲ γρῦ. Ἦτο τάχα ὁ σκοπὸς καταχθονίου ἀστεϊσμοῦ; Ἦθελε τάχα ὁ Ἑβραῖος νὰ κορέρῃ τὴν βρασίν του εἰς τὰ βάσκανα ἄτινα ὁ τάλας ὑπέφερε, ἐκδικουμένοι οὕτω τοὺς ὁποῖους οἱ ὀμόδοχοι αὐτοῦ ὑφίσταντο παρὰ τῶν Χριστιανῶν διωγμούς; ἦτο ὄνειρον ἢ παρενόησις;

— Διατί μὲ ἀτενίζετε οὕτω, ἐπανέλαβε μετὰ βραχεῖαν σιωπὴν ὁ ῥαββῖνος; Σας ἐπαναλέγω ὅτι τὸ πρῶτ' ἐμὲ κατέπληξεν τὸ ἄτακτον κίνημά σας, σας ἠκολούθησα καὶ ἐπρόφθασα νὰ ἐμποδίσω ἐγκλημὰ, ἰδοὺ ἐγὼ λοιπὸν ὑπὲρ ἡμῶν, μὴ μὲ κάμνετε νὰ στερηθῶ τῆς εὐκαιρίας τοῦ νὰ σώσω τὸν πλησίον μου.

— Ἔστω, ἀνκυχράζει ὁ νέος κατακυριευόμενος ὑπὸ τῆς εἰλικρινείας καὶ τῆς εὐμενείας τοῦ ῥαββῖνου, θέλω σας φανερώσω τὰ πάντα.

Μετὰ δὲ βραχεῖαν σιωπὴν, ὁ ἄγνωστος ἀπεκρίθη οὕτω.

— Καθὸ υἱὸς ὑπαλλήλου τιμίως ζεῖποτε τὰ τῆς θέσεώς του καθήκοντα ἐκπληρώσαντος, μοὶ ἐνεπιστεύθη διαχείρησις ἐκ τῶν σημαντικωτέρων τῆς πολιτείας. Πρὸ ἡμερῶν εἰς τῶν ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων φίλων μου μὲ ἐζήτησε δάνειον 5 χιλ. φιορινίων· ἐπειδὴ ὅμως τὸν ἐβεβαίωσα ὅτι δὲν κατεῖχον ποσὸν τόσον μεγάλο, κατώρθωσε νὴ μὲ πείσῃ ἵνα πρὸς στιγμὴν λάβω αὐτὸ ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου, ῥητῶς ὑποσχόμενος νὰ μοὶ τὸ ἀποδώσῃ ἐντὸς ὀκταήμερου. Ἐνέδωκα μὲν ἀδιστακτικῶς εἰς τὰς ἐπιθυμίας τοῦ φίλου μου! Μοὶ ἐφάνετο ὅτι ἔφερον ἐπὶ τοῦ μετώπου μου ἐγκεχαρῆ μένην τὴν ἐγκληματικὴν πράξιν μου καὶ ἔν-

τρομος ἦκονα τοὺς πρῶσταμένους μου ὁσάκις ἔστρεφον πρὸς ἐμὲ τὸν λόγον. Ἰδοὺ τέλος ἐπῆλθεν ἡ τεταγμένη πρὸς ἀπόδωσιν τῶν χρημάτων ἡμέρα· ὁ φίλος δὲν φαίνεται μετέβην ἔθεν εἰς τὴν οἰκίαν του, ἀλλὰ φαντάσθητε τὴν ἀπελπισίαν μου, ὅτε μὲ εἶπον ὅτι πρὸ ὀκτῶ ἡμερῶν λαθραίως ἐδραπέτευσε χωρὶς ν' ἀφήσῃ ἔχνοσ τι ἐμφάνειν ποῦ κατηυθύνθη. Συνδυάσας δὲ περιστατικὰ τινα ἐπέστην εὐκόλως ὅτι ὁ ψευδὴς φίλος μου μ' ἔστησε στρυγερὰν πλεκτάνην. Ὁ ἄθλιος οὗτος ἠγάπα ἐν πραθύστῳ νεάνιδᾳ ἦν ἐγὼ εἶχον μεμνηστειμένην· ὅπως δὲ παρεμποδίστη τὸν γάμον τοῦτον συνέλαβε τὴν ἀποτρόπαιον ἰδέαν νὰ μὲ ἐκθέσῃ καὶ ἀτιμάσῃ. Κατὰ τὴν θλιβεράν ταύτην περιστάσιν ἐσκέφθην περὶ τοῦ πατρὸς μου, πρὸς ὃν ἡ ἀτιμία τοῦ υἱοῦ του ἠθέλε φέρῃ θανατηφόρον κτύπημα ἐσκέφθην ὅτι ἔπρεπε ἤδη νὰ παραιτηθῶ ἐκείνης, μετὰ τῆς ὁποίας ἠλπίζον νὰ ἔχω κοινὰ τὰ τῆς τύχης, ἐσκέφθην τὴν ἀναπόδραστον τιμωρίαν μου, καὶ δὲν ἠσθάνθην τὸ θάρρος ὅπως ἀντιστῶ εἰς τοσαύτας ἀλγηδόννας, Ὡς ἐπίμετρον δὲ τῆς δυστυχίας μου ἐπληροφόρηθην ὅτι ἔρευνα θὰ γίνῃ σήμερον εἰς τὴν οἰκίαν μου καὶ τότε ἀδμονῶν, καὶ ἀπηλπισμένοι ἀπεφάσισα ἵνα ἐξιλεώσω διὰ τοῦ θανάτου πράξιν, ἥτις καίτοι δικαιολογημένη ὑπὸ τῶν περιστάσεων, οὐχ ἦττον θέλει θεωρεῖσθαι κλοπὴ τῶν δημοσίων χρημάτων. Βλέπετε λοιπὸν, ἦτι μόνη διέξοδος ἥτις μοὶ ἀπομένει εἶναι ὁ τάφος.

— Μὴ βαρυθύμει τόσον, ἀγαθὲ νέε, θάρρει! Κατέχω ἀκριβῶς τὸ ποσόν, τοῦ ὁποίου χρειάζεσαι. Λέγων δὲ τοῦτο, ὁ ῥαββῖνος ἠνέωξε συρτάριον ὅθεν ἐξέβαλε τινα τυλιγμένα χρυτῶν νομισμάτων, τὰ ὁποῖα ἔθηκεν ἐπὶ τῆς τραπέζης.

— Τί εἶναι; ἐρωτᾷ μηχανικῶς πῶς ὁ νέος μὴ θαρρῶν ἀκόμη νὰ ἐννοήσῃ.

— Πικράδοξον ἐρώτημα, ἐπανέλαβεν ὁ ῥαββῖνος· λάβετε αὐτὰ τὰ πεντάκισχίλια φιορινία, ἐπιστρέψατε εἰς τὸ γραφεῖόν σας, θέσατε αὐτὰ εἰς τὸ ταμεῖον καὶ ἀναμείνατε ἡσυχῶς τοὺς ἀνωτέρους σας.

— Ἀλλὰ πῶς! κρυγαίνει ὁ νέος εἰς ἄκρον τεταραγμένος, πῶς! ὄνειρεύομαι ἢ εἶμαι ἔξυπνος! Θέλετε τὰ δανείσητε εἰς ἐμὲ, τὸν ὁποῖον δὲν γνωρίζετε, τόσον ἀδρανὴ ποσότητα ἥτις εἶναι ἴσως ὅλη ἡ περιουσία σας;

— Εἰσθε ἀτυχῆς, καὶ ἐπομένως οὐχὶ πρὸς ἐμὲ ξένος. Ὅτι σας φαίνεται τόσον παράξενον, ἐγὼ θεωρῶ ὡς ἐκπλήρωσιν καθήκοντος! Ἐὰν δύναμαι ν' ἀποδώσω υἱὸν πρὸς τὸν πατέρα του καὶ θεραπεύσω τοῦ ὁμοίου μου τὰ δεινά, διατί νὰ μὴ τὸ πράξω;

Ὁ νέος ἠθέλε νὰ προφέρῃ λέξιν εὐχαριστήριον, ἀλλ' ἡ συγκίνησις κατέστησεν αὐτὸν

ἄλαλον. Ἐσφιγξε δὲ τὴν χεῖρα τοῦ ῥαββῖνου, καὶ λαβὼν τὰ χρήμασα κατηυθύνθη πρὸς τὴν θύραν· ἀλλὰ φθάσας εἰς τὸ κατώφλιον ἐστράφη πρὸς τὸν ῥαββῖνον καὶ εἶπε.

— Εὐγενὲς καὶ γενναῖε ἄνερ! Αἱ λέξεις ἀνίσχυροι εἶναι πρὸς ἐκφρασιν τῶν αἰσθημάτων μου, ἀλλ' ὀρκίζομαι εἰς τὴν ψυχὴν μου ὅτι ἐσώσατε ἄνθρωπον οὐχὶ ἀγνώμονα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΣΙΩΝΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

Νέαι ἀποικίαι

Ὁμιλος ἐργατῶν Ἑβραίων ἠγόρασε πλησίον τῆς Ἰόπτης ἑκτασιν γῆς ἵνα ἰδρῦσῃ ἀποικίαν, ἡ ὁποία θὰ ὀνομασθῇ «Μιγκράσ—γανίν».

— Ἐπιτροπὴ διαφόρων Ἑβραϊκῶν κοινοτήτων τῆς Πολωνίας μετέβη εἰς Παλαιστίνην ἵνα ἀγοράσῃ γαίαν πρὸς ἰδρῦσιν νέων ἀποικιῶν.

Ἑβραϊκαὶ γενναιοδωρία

Ἐτέθη κατ' αὐτὰς ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ νέου Ἑβραϊκοῦ νοσοκομείου Ἰόπτης. Πρὸς τὴν ἀναλαβοῦσαν τὴν πρωτοβουλίαν ἐπιτροπὴν ἀπεστάλησαν ἐκτὸς ἄλλων καὶ αἱ ἐξῆς μεγάλαι δωρεαί. 30,000 φράγ. ὑπὸ τῆς εταιρείας «Χοβεβέ—Σιών» Ὀδησοῦ, 20,000 φρ. ὑπὸ τῆς κας Σούβ ἐκ Μόσχας καὶ 40,000 φρ. κληροδοτήματα τοῦ Κόπελμαν ἐκ Πετροπόλεως.

— Δαπάναις τοῦ βαρῶνου καὶ τῆς βαρωνίδος Ρότσιλδ θὰ ἀνεγερθῇ ἐν Χαίφα Συναγωγὴ καὶ νοσοκομεῖον.

Ἐπιτροπὴ Ἰσραηλιτῶν προκρίτων τῆς Τιβεριάδος (Παλαιστίνης) ἀπεφάσισε νὰ ἀνεγείρῃ δι' ἐράνων μνημεῖον ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ μεγάλου φιλοσόφου τοῦ μεσαίωνος Μαΐμονιδου, προσέτι δὲ Ἑβραϊκὴν συνοικίαν καὶ συναγωγὴν φέρουσα τὸ ὄνομά του.

Εἰς τοὺς ἐράνους ὑπὲρ τοῦ ἄνω σκοποῦ ἔχουν διακριθῆ ἡ κοινότης Τιβεριάδος, οἱ Ἑβραῖοι τοῦ Μαρόκκου καὶ τῆς Αἰγύπτου καὶ ὁ ἐκ Γερμανίας ὀμόφυλος κ. Μπάνσκη ὁ ὁποῖος προσέφερε 10000 μάρκα.

Ἐκθεσις «Μπεταιλέλ»

Ἡ ἐκθεσις τῶν προϊόντων τῆς τεχνικῆς σχολῆς Ἱεροσολύμων, ἡ ὁποία διωργανώθη εἰς Νέαν Ὑόρκην καὶ εἰς ἄλλας πόλεις τῆς Ἀμερικῆς, ἀπέφερε κέρδη 30,000 δολλαρίων.

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

ΚΑΙ Η ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΩΡΗΣΙΣ

Πλείστα ἑλληνικὰ φύλλα ἢ «Ἀκρόπολις», ἢ «Ἐστία», ἢ «Σημαία», μὲ ὑπογραφήν Α. Κουρτίδου, ἢ «Ἑλλάς» καὶ ὁ «Φιλελεύθερος» Κερκύρας ἐξ ὧν περιήλθον εἰς γνώσιν μας

ἔγραψαν ἐσχάτως ὑπερβολικὰ κελακετικῶς διὰ τὴν «Ἰσραηλ. Ἐπιθ.» καὶ τὸν διευθυντὴν αὐτῆς. Εὐχαριστοῦντες τὰς εὐγενεῖς συναδέλφους δὲν θέλομεν νὰ ἀναδημοσιεύσωμεν τὰ λόγια αὐτῶν τὰ προσωπικῶς ἀποβλέποντα εἰς ἡμᾶς ἀποστέργοντες τὴν προσωπικὴν ρεκλάμαν. Μεταφέρομεν μόνον ἐκ τοῦ «Φιλελευθέρου» Κερκύρας ἐκ τοῦ ἄρθρου του «Οἱ Ἕλληνες Ἰσραηλιταί» τὴν ἐξῆς περιεκτικὴν ἔχουσαν γενικὸν χαρακτήρα.

«Παρὰ πάντα τὰ λεγόμενα, τὸ Ἑλληνικὸν καὶ Ἰσραηλιτικὸν Ἔθνος ὑπῆρξαν αἱ δύο ἀρχικαὶ βάσεις ἐφ' ὧν ἐστερεώθη καὶ ἐξελίχθη ἀνεκαθεν ὁ παγκόσμιος πολιτισμὸς. Ὁ Ἀσσυριακὸς, ὁ Χαλδαϊκὸς καὶ Αἰγυπτιακὸς πολιτισμὸς οὐδέποτε ἔσχον γενικότεραν τινα ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν Εὐρωπαϊκῶν Λαῶν, ἐξαιρέσει τοῦ Αἰγυπτιακοῦ, οὗ στοιχεῖα τιμὰ μόνον παρέλαβε τὸ Ἑλληνικὸν πνεῦμα διαμορφῶσαν αὐτὰ ἐπὶ τὸ ὑψιστον σημεῖον τῆς τελειότητος.

«Τὰ ἔργα τῆς Ἑβραϊκῆς φιλολογίας ἢ Πεντάτευχος, τὰ συγγράμματα τῶν μειζόνων καὶ ἐλασσόνων προφητῶν, οἱ Ψαλμοὶ καὶ αἱ προφητεῖαι τοῦ Δαβὶδ, Δανιὴλ, Ἰερεμίου καὶ λοιπῶν, ὁ ναὸς τοῦ Σολομῶντος καὶ τὰ πολεμικὰ ἔργα τοῦ Σαοῦλ, Δαβὶδ, τῶν Μακκαβαίων καὶ λοιπῶν ἀναριθμητῶν ἡρώων, εἶναι ἐπίσης θαυμάσια καὶ αἰώνια ὡς τὰ ποιήματα τοῦ Ὀμήρου, τὰ συγγράμματα τοῦ Πλάτωνος καὶ Θουκυδίδου καὶ Ἀριστοτέλους· ὡς ὁ Μαραθῶν, αἱ Θερμοπύλαι καὶ Πλαταιαὶ ὁ Παρθενῶν καὶ ὁ Ὀλύμπιος Ζεὺς τοῦ Φειδίου.

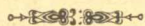
«Τὴν μεταφυσικὴν καὶ πνευματικὴν ἰδέαν ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ καὶ τῇ ποιήσει, τὸ αἰσθητικὸν κάλλος ἐν ταύταις ὡς καὶ ἐν τῷ ἐγγράφῳ καὶ προφορικῷ λόγῳ μόνον εἰς νὰ Ἔργα τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Ἑβραϊκῆς φιλολογίας δυνάμεθα ν' ἀπαντήσωμεν ὡς ἐπίσης τὴν ἰδέαν τοῦ μοιουθεϊσμοῦ ὁ Ἑβραϊσμὸς πρὸ πολλοῦ εἶχε διατυπώσῃ πρὶν ἢ ὁ Σωκράτης καὶ Πλάτων ἀναγράφωσι τὰ ἀθάνατα δόγματα περὶ ἐνὸς μόνου Θεοῦ, καὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς ὡς διατυποῖ τὰ περὶ ταύτην ὁ Πλάτων ἐν τῷ Φαίδωνι ὅστις εὐλόγως περὶ τὸ κεφάλαιον τοῦτο, θεωρεῖται τὸ τελειότερον ἔργον ὅπερ μέχρι τῆς σήμερον παρήγαγεν ἡ ἀνθρωπίνη διάνοια. Παρὰ πάντων τῶν τυλικότητων τῶν θεωριῶν τῶν μεταγενεστέρων διδασκάλων τοῦ Ἑβραϊκοῦ νόμου ἀγομένων ὑπὸ στενοῦ τινος συντηρητικοῦ περὶ τὰ πάτρια πνεύματος τὸ γενικώτερον πνεῦμα τῆς Ἑβραϊκῆς φυλῆς, αἰετοῦ ὑπῆρξεν ἡ ἰδέα τῆς ἐλευθερίας, τῆς προόδου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ.

Σ. Ι. Ε. Οἱ μεταγενεστέρους ραββῖνοι δὲν περιόρισαν διόλου τὸ πνεῦμα τῶν προφητῶν, ἢ παρεξήγησις προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι συγκρίνεται τὸ νομοθετικὸν τοῦ Ἑβραϊκοῦ Κράτους μὲ τὸν ἰδανισμόν τῶν προφητῶν.

*
* *

Οὕτω δὲ οἱ Ἰσραηλῖται ἵνα μὴ ἐπιμείνωμεν εἰς πλείονας λεπτομερείας ἄλλων ἐποχῶν, κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ἐν τοῖς κόλποις τῶν νεωτέρων πεπολιτισμένων ἔθνων καὶ πολιτειῶν ἀποτελοῦσιν ἓνα τῶν κυριότερων παραγόντων τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ὕλικῆς εὐημερίας καὶ προόδου αὐτῶν, εὐρισκόμενοι ἐν τῇ πρωτοπορίᾳ τῆς πνευματικῆς, πολιτικῆς, ἐπιστημονικῆς, δημοσιογραφικῆς, ἐμπορικῆς, χρηματιστικῆς, καὶ ἄλλης ἐπωφελοῦς ἐκπολιτιστικῆς δράσεως.

«Οὕτω καὶ οἱ ἐν Ἑλλάδι Ἰσραηλῖται ἀνεκαθεν ἀπετέλεσαν καὶ ἀποτελοῦσι τίμιον καὶ πολύτιμον παράγοντα κοινωνικῆς πολιτικῆς καὶ οἰκονομολογικῆς προόδου καὶ εὐημερίας τοῦ ἡμετέρου Κράτους καὶ ἔθνους. Ἰδίως δὲ τὸ ἐν Κερκύρα καὶ Ἐπτανήσῳ Ἰσραηλιτικὸν στοιχεῖον σὺν τῇ ἐμμόνῳ φιλελευθέρᾳ αὐτοῦ καὶ φιλοπροόδῳ ροπῇ διαπαιδαγωγηθὲν καὶ αὐτὸ ὑπὸ τῶν ἔθνικῶν διδασμάτων τῶν μεγάλων Ἰονίων ἀνδρῶν καὶ πατριωτῶν, οἵτινες διέπρεψαν κατὰ τοὺς ἐπὶ τῆς μεγάλης Ἐπαναστάσεως καὶ τῆς Ἐνώσεως ἀγῶνας, καὶ ἐμφορούμενον ὑπὸ τοῦ πατριωτικοῦ πνεύματος τῶν Ἐπτανησίων ἀνεκαθεν διέπρεψεν ἐπὶ πατριωτισμῷ καὶ στοργῇ καὶ διὰ τὸ ἐνδιαφέρον διὰ τὴν κοινὴν πατρίδα. Οὕτω δὲ καὶ ἡμεῖς οὐ μόνον ὡς Ἑλληνες ἀλλὰ καὶ ὡς Κερκυραῖοι καὶ Ἴονιοι ἐπιχαίρομεν ἰδίως διότι Ἰσραηλῖται ὁποῖος ὁ ἐκ Κερκύρας κ. Χαΐμης, καὶ ὁ ἐκ Ζακύνθου ὀρμώμενος κ. Κωνσταντίνης ὁ ἐν Ἀθήναις γνωστὸς διαπρεπὴς ἱεραπόστολος πάσης φιλελευθέρως καὶ ἔθνικῆς Ἑλληνικῆς Ἰδέας καὶ ἕτεροι ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὑγιῶν ἀρχῶν καὶ αἰσθημάτων ἀγόμενοι πρωτοστατοῦσι γενναιοφρόνως εἰς τοὺς εὐγενεῖς καὶ εἰς τοῦ μεγαλείου τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους καὶ ἔθνους ἀγῶνας, συντελοῦντες ἐκάστοτε διὰ τῶν γνωμῶν των καὶ τῆς ἐνδελεχοῦς δράσεως πρὸς διάλυσιν τῆς σκοτίας καὶ τῶν πλεκτανῶν ἅτινα τείνουσι νὰ διασπάσωσι τὴν εὐκταίαν ἀγάπην καὶ συνεργασίαν, ἣτις ἐνδείκνυται διὰ τὴν εὐημερίαν καὶ τὸ μεγαλεῖον τῶν δύο μεγαλεπιβολοτέρων καὶ εὐφυστέρων φυλῶν, ἃς εἶδε ποτε καὶ ἐγνώρισεν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἢ ἀνθρωπότης».

ΕΚ ΤΟΥ ΕΒΡΑΪΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ἑβραϊκὰ γράμματα ἐν Ἰταλίᾳ

Τὸ Λιβόρνον περιέχει μίαν τῶν σπουδαιοτέρων Ἰσραηλιτικῶν Κοινοτήτων, διακτηροῦσα ἀκόμη ἔχνη τῆς πάλαι ποτὲ δόξης τῆς. Κατέχει μίαν τῶν ὠραιοτέρων καὶ ἱστορικωτέρων Συναγωγῶν, ἐκτὸς δὲ τῶν μεγάλων ἐκ τῆς κοινοτικῆς φορολογίας καὶ ἄλλων συνεισφορῶν εἰσοδημάτων τῆς, ἔχει κληροδοτήματα περὶ

τὰ τρία ἑκατομμύρια. Τὸ Λιβόρνον περιέχει ἀνώτερον ἑβραϊκὸν βιβλίον ἐκτὸς τοῦ Νηπιαγωγείου καὶ δημοτικοῦ. Ραββινικὸν Σχολεῖον καὶ ἑβραϊκὰς Ἀκαδημίας (Ἰεσιβότ).

Εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Φράγκο ἢ ὁποία περιέχει πλουσιωτάτην βιβλιοθήκην (ᾧ Κοινότης Λαρίσης!) συνέρχονται καθ' ἑκάστην δέκα καὶ πλέον ἐκ τῶν ἑβραιομαθῶν μελῶν καὶ ἀναγινώσκουν τὸ Ταλμούδ μετὰ σχολίων καὶ ἐρμηνευτικῶν συζητήσεων. Τελευταῖα ἡ Ἀκαδημία αὕτη ἐώρτασε τὴν συμπλήρωσιν μετὰ πάροδον τετραετίας τῆς ἀναγνώσεως τοῦ βιβλίου Χολίν. Τῆς ἐορτῆς προήδρευεν ὁ Ταξίαρχος τοῦ Ἰταλικοῦ Στέμματος κ. Ραφαὴλ Ρισσέλλης ἐκ τῶν πλουσιωτέρων καὶ ἐγκριτοτέρων μελῶν τοῦ Ἰταλικοῦ ἑβραϊσμοῦ, ὁ ὁποῖος προσεφώνησε καταλλήλως τὰ μέλη τῆς Ἀκαδημίας καὶ ἰδίᾳ τὸν διευθυντὴν αὐτῆς Δρα Κολόμβον ἀχιραββῖνον Λιβόρνου. Ὁμίλησεν καὶ ὁ Ταξίαρχος κ. Κοὲν πρόεδρος τοῦ φιλολογικοῦ ἑβραϊκοῦ Συλλόγου.

Ἔλαβε τέλος τὸν λόγον ὁ Δρ. Σ Κολόμβος ὁ ὁποῖος μὲ εὐτυχῇ ἔμπνευσιν συνεκεφαλαίωσε τὸ Ταλμουδικὸν Βιβλίον αὐτίνος ἐωρτάζετο ἢ συμπλήρωσις. Εἶπεν ὅτι τὸ βιβλίον «Χολίν» εἶναι ἐκ τῶν ὀγκοδεστέρων καὶ σπουδαιοτέρων τοῦ Ταλμούδ καὶ τῶν ἐγκυκλοπαιδεστέρων περιέχον θρησκευτικὴν μεταφυσικὴν καὶ ἠθικὴν πρακτικὴν, θρησκείαν, πίστιν καὶ ἐπιστήμην, γενικὴν ἐπιστήμην καὶ εἰδικὰς ἐπιστήμας, ἀπλοϊκὰς δοξασίας καὶ αὐστηρὰν λογικὴν, φιλοσοφίαν ποίησιν καὶ Δίκαιον, ἱστορίαν καὶ προϊστορίαν, μύθους καὶ θρύλους, ζωὴν καὶ θάνατον, ζωὴν ἐν τῇ γῆ, ἐν θλίψει, ἐν Οὐρανῷ, Ἀδὴν καὶ Παράδεισον... Τὸ βιβλίον Χολίν ἄρα περιέχει ὅτι περιέχει ὀλόκληρον τὸ Ταλμούδ: τὴν μελέτην παντὸς ἀντικειμένου ἔχοντος ἐν αὐτῷ τι καλὸν καὶ ὠραῖον νὰ ἐπιδείξῃ, ἀληθές τι νὰ διδῆξῃ, κακὸν καὶ ψευδές νὰ καταδικάσῃ.

Ἰδοὺ πῶς καταγίνονται εἰς τὴν Εὐρώπην μελετῶντες τὰ ἀρχαῖα ἑβραϊκὰ συγγράμματα. Ἐκεῖ δὲν ἀσχολοῦνται μόνον διὰ τὸν ὕλικόν βίον ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν πνευματικόν. Καὶ ἐν Ἀνατολῇ, ὕπῃρξαν ποτὲ ἀκμάζοντα τὰ ἑβραϊκὰ γράμματα τὰ ὁποῖα παρήκμασαν ἀπὸ τὴν Τουρκοκρατίαν, ἀπορροφήσαντα ὅλον τὸν ἑβραϊκὸν βίον εἰς ὕλικὰς ἀσχολίας.

Καὶ ὄχι μόνον εἰς τὸ Λιβόρνον καὶ ἄλλας ἰταλικὰς πόλεις διατηρεῖται ἡ παράδοσις τῶν ἑβραϊκῶν γραμμάτων ἀλλὰ παντοῦ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ κόσμου, ἐν Ρωσίᾳ. Αὐστρία, Γερμανία, Ἀγγλία, Γαλλία ὅπου μέσα εἰς τὸ Παρίσι ὑπάρχουν Ἰεσιβότ (Ἀκαδημίας) ἀναπτύσσουσι τὸ Ταλμούδ.

ΟΙΝΟΣ — ΚΙΝΑ

ΡΑΦΑΗΛ

Ἀποθήκη: Φαρμακεῖον Ραφαὴλ

Ἵθος Σαμπροῦ Παδᾶ

Τὸ ἰσχυρότερον δυναμωτικὸν παρασκευασμένον μὲ ΚΟΛΑ—ΚΟΚΑ

Θαυματουργὸν διὰ τοὺς ἀδυνάτους καὶ ἀναιμικοὺς